

KÜRTSZÓ

„A HETEDIK ANGYAL IS MEGFÚJTA KÜRTJÉT.
HATALMAS SZÓZATOK HANGZOTTAK A MENNYBEN.”

AZ IGE MELLETT

- „Szerette az Urat..., kivéve...” (1Kir 3,3)

AZ IDŐK JELEI

- „Isten dönt királyokat, és tesz királyokat” (Dániel könyve 2,21)

GONDOLATOK

- „Mene, mene, tekél, ufarszin”

KÖNYVAJÁNLÓ

- Egyházszakadás a Kádár-korszakban

KITEKINTŐ

- Ellen G. White-konferencia

TAPASZTALATOK

- Isten csodálatos válasza

GYERMEKEKNEK

- A biztonságos otthont kereső fecske

2026. ÉVI NYÁRI TÁBORAINK

JÚLIUS 5–9. ■ **Rehabilitációs és Biblia-ismereti tábor (Kiszombor)**

Táborvezető: Vankó Zsuzsa, Nagy Sándor

Információ: Kegyes Jánosné Padi Krisztina • padikr@gmail.com; 20/222-5830

JÚLIUS 12–16. ■ **Családos-, kézművestábor (Orfű, Rácztanya)**

Táborvezető: Balogh Gábor

Információ: Balogh Gábor • b.gbr@icloud.com; 20/379-6019

JÚLIUS 12–16. ■ **Tizenévesek tábora (Orfű, Rácztanya)**

JÚLIUS 16–19. ■ **Tizenévesek tábora – folytatás (Bocskai)**

Táborvezető: Kolozsi Márk, Kolozsi-Kiss Eszter

Információ: Kolozsi Márk • kolozsimark18@gmail.com; 30/270-4744

JÚLIUS 19–24. ■ **Főiskolai tábor (Orfű, Rácztanya)**

Táborvezető: Holló Péter, Kiss Andrea

Információ: Nagy Sándor • nagy.sandor@sola.hu; 20/381-6012

JÚLIUS 20–26. ■ **Életmódtábor (Bér, Andezit Hotel)**

Táborvezető: Somogyi Lehel, dr. Pásztor Judit

Információ: elokivendeghaz@gmail.com; 20/400-8646

JÚLIUS 26–30. ■ **Ifjúsági tábor (Baja)**

Táborvezető: Farkas Ádám, Dunai Péter

Információ: Farkas Ádám • farkasadam90@gmail.com; Szabó Antal • elnok@kerak.hu

Jelentkezési link: <https://bit.ly/ifitabor2026>

AUGUSZTUS 2–9. ■ **Zenei tábor (Kőszeg)**

Táborvezetők: Vigh Ágnes, Holló Péter

Információ: Vigh Ágnes • vigh.agnes@gmail.com; 20/379-6250

AUGUSZTUS 16–23. ■ **Toleranciatábor (Agárd)**

Táborvezető: Aradiné Kadlicskó Edina, Kolozsi Márk

Információ: Aradiné Kadlicskó Edina • aradiek@gmail.com; 20/579-7610

AUGUSZTUS 23–24. ■ **Adventtábor (Biatorbágy)**

Táborvezető: Szabó Antal

Információ: Vigh Ágnes • vigh.agnes@gmail.com; 20/379-6250

Kedves Olvasóink!

Mint minden tavasz, az idei is az ébredés, a megújulás, a reménység üzenetét közvetíti számunkra. Isten most is munkálkodik a természetben, a társadalmakban és az emberi szívekben. Lehet ez a szimbóluma a feltámadásnak – lelki értelemben is –, és jelentheti az evangéliumi munka gyümölcseit is. A természet folyamatosan hirdeti Isten dicsőségét, erejét, bemutatva az Ő meg nem szűnő gondviselését. *„Az eget beszélők Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat.”* (Zsolt 19,2)

A tavasz bibliai szemléletben nemcsak a természet újjászületését jelenti, hanem kiváló szimbóluma a lelki megújulásnak, a bűnbánatnak és az újrakezdésnek is. Ahogy a tél után a természet virágba borul, úgy a lélek is újjáéledhet Isten kegyelme által. A tavasz a növekedés és a változás ideje. Szükséges, hogy elhagyjuk régi, rossz szokásainkat, és befogadjuk Isten újjáteremtő erejét. Ahogy a földnek esőre van szüksége a tavaszi ébredéshez, a léleknek Isten Igéjére, hogy „kizöldüljön”, megelevenedjen. A tavaszi virágpompák és a természet ébredése nemcsak múltó jelenség, hanem előképe annak a nagy, végső újjáteremtésnek, amelyet Isten ígért. *„Mondta az, aki a királyi széken ül: Íme, mindent újjá teszek. És mondta nékem: Írd meg, mert e beszédek megbízhatóak, igazak.”* (Jel 21,5)

Használjuk fel bölcsen a még számunkra adott kegyelmi időt, *„mert még egy igen-igen kevés idő, és aki eljövendő, eljön, és nem késik”* (Zsid 10,37). Ehhez adjon Isten mindannyiunknak hűséges kitartást, lelki békét és a számunkra előre elkészített, áldást jelentő szolgálat megtalálását!

A szerkesztők

Az Ige mellett

- „Szerette az Urat..., kivéve...” (1Kir 3,3) 2

Az idők jelei

- „Isten dönt királyokat, és tesz királyokat”
(Dániel könyve 2,21) 4

Gondolatok

- „Mene, mene, tekel, ufarszin” 6

Létkérdések

- A halál halála (2.) 8

Könyvajánló

- Holló Péter: Egyházzsakadás a Kádár-korszakban (*Gondolat Kiadó, 2025*) 14

A Bizonyágtételeket olvasva

- Az igazságot szelídséggel hirdesd! 17

Kitekintő

- Ellen G. White-konferencia 18

Test és lélek egészsége

- Egzségsgnap Győrben és Veszprémben 22
- Dániai utunk 23

Evangelizáció

- „Az Úr csodásan működik...” 24

Tapasztalatok

- Isten csodálatos válasza 27

Gyermekeknek

- A biztonságos otthont kereső fecske 29

Búcsúzunk

- Emlékezés Egerváriné „Julcsi”-ra 31
- Egervári Tivadarné „Julcsi” emlékére 32

A 2026. évi nyári táborainkról
szóló információink
lapszámunk belső borítóján
olvashatóak!

„Szerette az Urat..., kivéve...” (1Kir 3,3)

Salamon királyról olvasható az alábbi feljegyzés Királyok I. könyve 3. fejezetének 3. versében: „*Szerette Salamon az Urat, járt Dávidnak, az ő atyjának parancsolataiban, kivéve, hogy a magas helyeken áldozott, és ott tömjénezett.*” Az előző Bibliaversből kitűnik, hogy a nép gyakorlatát követte ezzel: „*A nép áldozott a magas helyeken, mert nem építetett még ház az Úr nevének...*” (1Kir 3,2)

Miért volt helytelen ez a gyakorlat? Miért jegyzi meg az Írás, hogy ebben a dologban nem követte Salamon Isten parancsolatát, noha szerette az Urat? A Mózes által adott isteni parancsolatok között hangsúlyos az a rendelkezés, hogy a pogányok által használt kultushelyeken – amelyeket magaslatokon, ligetekben létesítettek – semmiképpen ne áldozzanak az izraeliták az Úrnak. Csakis azon a szent helyen mutassanak be áldozatot az Úrnak, amit Ő erre kijelölt. A pusztai vándorlás idején „*a szent sátor nyílásánál*”, azaz annak udvarán volt ez a hely. Háromszor is megerősítette Isten ezt a parancsot: 3Móz 1,3; 17,1–9; 5Móz 12,1–14. Salamonnak is ismernie kellett e rendelkezést, hiszen az úgynevezett királytörvény (5Móz 17,14–20) kötelezte a királyt Isten törvényének megismerésére és szem előtt tartására: „*Mikor az ő országának királyi székébe ül, írja le magának könyvbe a törvény mását a lévita papokéból, és legyen az önála, olvassa azt életének minden idejében, hogy tanulja félni az Urat, a te Istenedet, hogy megtartsa e törvénynek minden igéjét és e rendelkezéseket, hogy azokat cselekedje.*” (5Móz 17,18–19)

Nem találhatunk-e azonban mentséget az áldozás helyével kapcsolatos tilalom megszegésére Salamon részéről, mivelhogy a király uralkodása elején folyt a kifogásolt gyakorlat, amikor nem épült még fel a jeruzsálemi templom?

Ellen G. White alábbi sorai válaszolnak e kérdésre:

„Salamon tudta, hogy sok idő telik még el a Templom felépítéséig. Ezért ideiglenes istentiszteleti helyet kellett volna létesítenie Isten népe számára. Nem lett volna szabad példájával arra bátorítania őket, hogy a magaslatokra járjanak áldozatokat bemutatni... [Ő is] az Úr jelenléte által meg nem szentelt, sőt a bálványimádásra fenntartott helyen áldozott. Ezzel bizonyos fokig eltávolította azt az iszonyodást, amellyel a bálványimádásra kellett volna tekinteniük... Arra a feltételezésre vezette a népet, hogy az Úr nem bánja, népe miként tart istentiszteletet. Ezzel arra szoktatta magát... [hogy lazán vegye a pogányságtól való elkülönülést, és ez az út végül oda vezetett, hogy] pogány feleségei lassan-lassan rávették, építsen oltárt pogány isteneiknek.” (1912; 5. számú kézirat; *A Te Igéd igazság*, 47. o.)

Salamon tehát ezzel az egy – látszólag kis dologban való – engedetlenségével rést nyitott az Ősellenségnek arra, hogy fokozatosan eltávolítsa őt az Úrtól. Az erről szóló bibliai kijelentés (1Kir 3,3) minket is szembesít egy kérdéssel. Ha az Úr jelentést készítene jelenlegi hívőként tanúsított magatartásunkról, nem szólna-e az ahhoz hasonlóan, amit Salamonnál állapított meg az isteni kijelentés: „*Szerette az Urat, az ő parancsolatait követte, kivéve...*”

Salamon esete arra késztet bennünket, hogy készítsünk leltárt: a mi életünkben miket kellene felsorolni a *kivéve* szó után. Nyugtatjuk magunkat azzal, hogy mi szeretjük Istent, és emellett nem érezzük különösebb problémának, ha valamely parancsolatát vagy akár több parancsolatát is mellőzzük. Ezzel azonban mi is rést nyitunk az Ősellenségnek, csakúgy, mint Salamon annak idején.

Hadd tegyek szóvá csak egy dolgot, ami látszólag nem nagy jelentőségű: a szombati istentiszte-

Salamon hamis istenekhez imádkozik
– Luca Giordano olajfestménye, 1684

leteken való személyes részvételt. A Covid idején többen testvéreink közül felhagytak a szombati istentiszteleteken való rendszeres megjelenéssel, és aztán rögzült náluk ez a laza hozzáállás, ennek könnyen vétele. Egyáltalán nem vigasztaló, hogy a nemzetközi adventizmusban és más felekezeteknél is tapasztalható ez a jelenség. Hiszen félreérthetetlen, hogy isteni rendelkezésről van szó, mert meg van írva: „Szólt az Úr Mózesnek: Szólj Izráel fiainak, mondd meg nekik az Úrnak ünnepeit, amelyeken **szent gyülekezésekre kell összegyülekeznetek. Hat napon át munkálkodjatok, a hetedik napon nyugodalomnak, **szent gyülekezésnek****

szombatja van...” (3Móz 23,1–3) Ugyancsak világos útmutatás az, amit Jézus példaadásáról örökít meg az Írás: „**Ment Názáretbe, ahol felneveltetett, és bement szokása szerint szombaton a zsinagógába.**” (Lk 4,16)

Bárcsak olyan jelentés készülhetne rólunk a mennyben – ahol jelenleg a vizsgálati ítélet folyik „**Isten háza felett**” (1Pt 4,17) –, mint ami Keresztelő János szüleiről olvasható az Írásban: Zakariás és Erzsébet „**mindketten igazak voltak Isten előtt, mint akik az Úrnak minden parancsolatában és rendelésében feddhetetlenül jártak.**” (Lk 1,6)

Vankó Zsuzsa

„Isten dönt királyokat, és tesz királyokat” (Dániel könyve 2,21)

A címben idézett igei kijelentés nem arra utal, hogy minden földi trónt Isten állítana, illetve Ő döntene meg a történelem folyamán, hanem arra, hogy időnként beleavatkozik a történelmi folyamatokba. Teszi ezt a megváltási terv érvényesítése, előrehaladása érdekében, valamint hívők könyörgésének a meghallgatásaként. Egyébként az érvényesül, hogy Isten „*hagyja a népeket a maguk útján járni*”, és „*amit vet az ember, azt aratja*” (Csel 14,16; Gal 6,7/b).

Arra a változásra, ami a közelmúltban történt országunkban, sokan alkalmazták a szófordulatot: földindulásszerű jelenség volt. Mindenkit meglepett, a győztes és a vesztes oldalt egyaránt, és azokat is, akik mintegy csak szemlélőként figyelték az eseményeket. Sokan hangot adtak annak a meggyőződésüknek, hogy isteni beavatkozás történt valahol a kulisszák mögött, csakis ez idézhető elő olyan változást, ami előzőleg hihetetlennek tűnt.

Érdeemes átgondolnunk az alábbi bizonyágtétel kijelentéseit arról, hogy milyen elvek mentén avatkozik bele Isten adott esetben a történelmi folyamatokba:

„Isten közölte törvényében azokat az elveket, amelyek mind az egyének, mind a nemzetek boldogságának igazi alapjai. Mózes kinyilatkoztatta erről a törvényről az izraelitáknak: »ez a ti életek« (5Móz 32,47). Az Izráel számára megígért áldásokat Isten ugyanolyan feltételekkel és ugyanolyan mértékben biztosítja minden népnek...

Isten kinyilatkoztatta Nabukodonozornak, hogy a Babiloni Birodalom elbukik, és egy második birodalom támad, amelynek szintén lesz próbaideje... Elharapódzott a gonoszság, az istenkáromlás és a romlottság. Az utána következő birodalmak még becstelenebbek, még erkölcsstele-

nebbek voltak, és egyre mélyebbre süllyedtek az erkölcsi értékek mérlegén.

[Minden földi uralkodó számára] létkérdés, hogy levonja-e a tanulságot az egykor Nabukodonozorhoz intézett szavakból: »Vétkeidtól igazság által szabadulj, és a te hamisságaidtól a szegényekhez való irgalmasság által. Így talán tartós lesz a békességed.« (Dn 4,24)

»Az igazság felmagasztalja a nemzetet«; »igazsággal erősítetik meg a királyi szék«, »megerősíti irgalmasság által az ő székét« (Péld 14,34; 16,12; 20,28). Aki felismeri ezeknek az elveknek a megvalósulását [vagy meg nem valósulását]..., az megérti a történelem filozófiáját... A népek erőssége... nem azokban a lehetőségekben és adottságokban rejlik, amelyek látszat szerint legyőzhetetlenekké teszik őket. Erősségük mércéje az a hűség, amellyel betöltik Isten szándékát.” (*Próféták és királyok*. A Nabukodonozor álma c. feje.)

„Az örökkévaló Isten... tévedhetetlen pontossággal vezeti feljegyzéseit a nemzetekről. Amíg kegyelmet és bűnbánatot kínál, ez a számla nyitva marad, de amikor a számok elérnek egy bizonyos, Isten által meghatározott mértéket, bekövetkezik az ítélet.” (*Bizonyágtételek*, V. köt., 1882, 208. o.)

A mögöttünk álló különleges fordulat után igen fontos, hogy meg ne feledkezzünk az alábbi igei felhívásról, sőt naponta buzgón és szent komolysággal teljesítsük: „...*tartassanak könyörgések, imádságok, esedezések, hálaadások minden emberért, királyokért és minden méltóságban levőkért, hogy csendes és nyugodalmas életet éljünk, teljes istenfélelemmel és tisztességgel. Mert ez jó és kedves dolog a mi megtartó Istenünk előtt, aki azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön és az igazság ismeretére eljusson.*” (1Tim 2,1–4)

Magában foglalja ez ige azt is, hogy Isten ügye szempontjából a legfontosabb érdek és érték a lelkiismereti szabadság fenntartása, védelmezése a világi hatalom részéről. Ez lehetőséget biztosít Isten utolsó kegyelmi üzenetének a szabad hirdetésére, amire nagy szükség van saját országunkon túl, az egész világon is. Ma már egyetlen ország sem lehet független attól, hogy miként alakulnak a nemzetközi erőviszonyok, és milyen befolyást gyakorolnak az egész világra ható ideológiai és vallási irányzatok.

Okunk van kérni Istentől, hogy tartsa még vissza, fékezze még valameddig az elszabadulni akaró pusztító szeleket, hogy felkészülhessünk a késői eső kitöltésére és az ezzel együtt beálló próbatétel idejére, valamint érdemben elvégezzük az ige magvetésének a munkáját, hogy a késői eső beérlelhessen azt az aratásra.

Látva a világ jelenlegi, kaotikus állapotát (az egyre kiterjedtebb, nehezen csillapodó háborúkat, az éghajlatváltozás gyorsuló, súlyosbodó következményeit, a gazdasági válság fenyegetését, az erőszak további elhatalmasodását, az emberek pszichikai állapotát), legfeljebb csak rövidke enyhülésekre számíthatunk, de ezekért is nagyon hálásaknak kell lennünk, és felhasználnunk ezeket az időket a személyes készülésre, valamint a hűséges fáradozásra az evangelizáció munkájában.

A szerkesztőség

„MENE, MENE, TEKEL, UFARSZIN”

Ha érthetetlenek a fenti szavak, ne csodálkozzunk: egykori címzettjük, Belszár király számára is érthetetlenek voltak. Magyar megfelelőjüket viszont gyakran használjuk, minthogy a megméretés és a könnyűnek taláztatás szófordulatait takarják. Tekintsük át a kapcsolódó történetet, egyben jól ismert szólásunk eredetét!

Az i. e. 6. századig kell visszamennünk az időben, az Újbabiloni Birodalomba, annak fővárosába, Babilonba. A bibliai Dániel könyve beszámolója szerint – amit további történelmi források

igazolnak – a birodalmat felvirágoztató Nabukodonozor királyt kevésbé rátermett utódok követték a trónon. A hanyatlás végnapjaiban Belszár uralkodott, akinek gyenge jellemét jól tükrözi a bukását közvetlenül megelőző epizód. Miközben a méd–perzsa hadsereg már erőteljesen fojtogatta a babiloni hegemoniát, Belszár a bevehetetlen fővárosban tivornyázott, amit az Eufrátesz folyó és elképesztő méretű falak védtek, valamint amit sok évre elegendő készletekkel láttak el. A leírás szerint: „Belszár király nagy lakomát szerzett az

Belszár lakomája Rembrandt híres, 1635–1638 között készült olajfestményén

ő ezer főemberének, és az ezer előtt bort ivott. Borozás közben mondta Belsazar, hogy hozzák elő az arany- és ezüstedényeket, amelyeket elvitt Nabukodonozor, az ő atyja a jeruzsálemi templomból..., és ittak azokból a király és az ő főemberei, feleségei és ágyasai. Bort ittak, és dicsérték az arany-, ezüst-, érc-, vas-, fa- és kőisteneket.” Miként az idézett sorokból látható, a végletesen felőlten uralkodói magatartást egyfajta arrogáns vallási kérkedés is tetézte.

Ám egyszer csak különös, rémisztő jelenet zajlott le: „Abban az órában emberi kéznek ujjai tűntek fel, és írtak a gyertyatartóval szemben a király palotájának meszelt falára. A király nézte a kézfejet, amely írt, és ábrázata megváltozott, gyötrő gondolatai támadtak, dereka elernyed, és térdei egymáshoz verődtek.” Miután az odaparancsolt bölcsek és mágusok nem tudták megfejteni az írást, az anyakirálynő tanácsára Dániel prófétát is hívták, aki fogolyként került Babilonba még a Júda királysága elleni hadjárat idején, majd – képességeit és emberségét látva – Nabukodonozor magas tisztségbe helyezte, Belsazar alatt viszont mellőzött volt.

Dániel visszautasította a Belsazar által felkínált jutalmat. Nyíltan szembesítette a királyt gögös és romboló uralkodói magatartásával, szeméretve, hogy ismerte azokat a tapasztalatokat, amiket Nabukodonozor Istenről szerzett, de míg nagynevű elődje megszívlelte azokat, addig ő Isten fölé helyezte magát.

Ezután a titokzatos írás megfejtése következett: „Az írás, amely feljegyeztetett: Mene, mene, tekel, ufarszin. Ez pedig e szavak értelme: Mene, azaz számba vette Isten a te uralkodásodat, és véget vet annak. Tekel, azaz megmérettél a mérlegen, és könnyűnek találtattál. Peresz [az ufarszin kifejezés alapszava az arámi nyelvben], azaz elosztatott a te országod, és adatott a médeknek és perzsáknak.”

A felirat gyorsan beteljesedett: „Még azon az éjszakán megölték Belsazárt..., és a méd Dáriusz foglalta el az országot...” Hérodotosz és Xenophón műveiből tudjuk, hogy a babiloni védők elbizakodottságukban nyitva tartották a folyóra nyíló kapukat. Kürosz (avagy Círusz, aki ekkor az idős méd Dáriusz fiatal társuralkodója lehetett) felismerve a lehetőséget elvezette a folyó vizét, és katonái a járhatóvá vált mederben hatoltak be a városba.

„Megmérettél és könnyűnek találtattál” – Belsazar kemény ítélete nem egy hibának vagy egy sikertelen vállalkozásnak a bírálata, hanem egy egész életmű kudarcát, egy teljes vezetői regnálás csődjét jelzi. A Biblia szerint Isten csak az alávalóságban menthetetlenül megkeményedett, megjobbulni képtelen emberre mond ki ilyen végleges elvettetést.

Inkább gondolkodjunk tehát e szavakon, mintsem mondogassuk azokat.

(Prancz Zoltán írása a paksi „Atomerőmű” magazin 2026. februári számában jelent meg.)

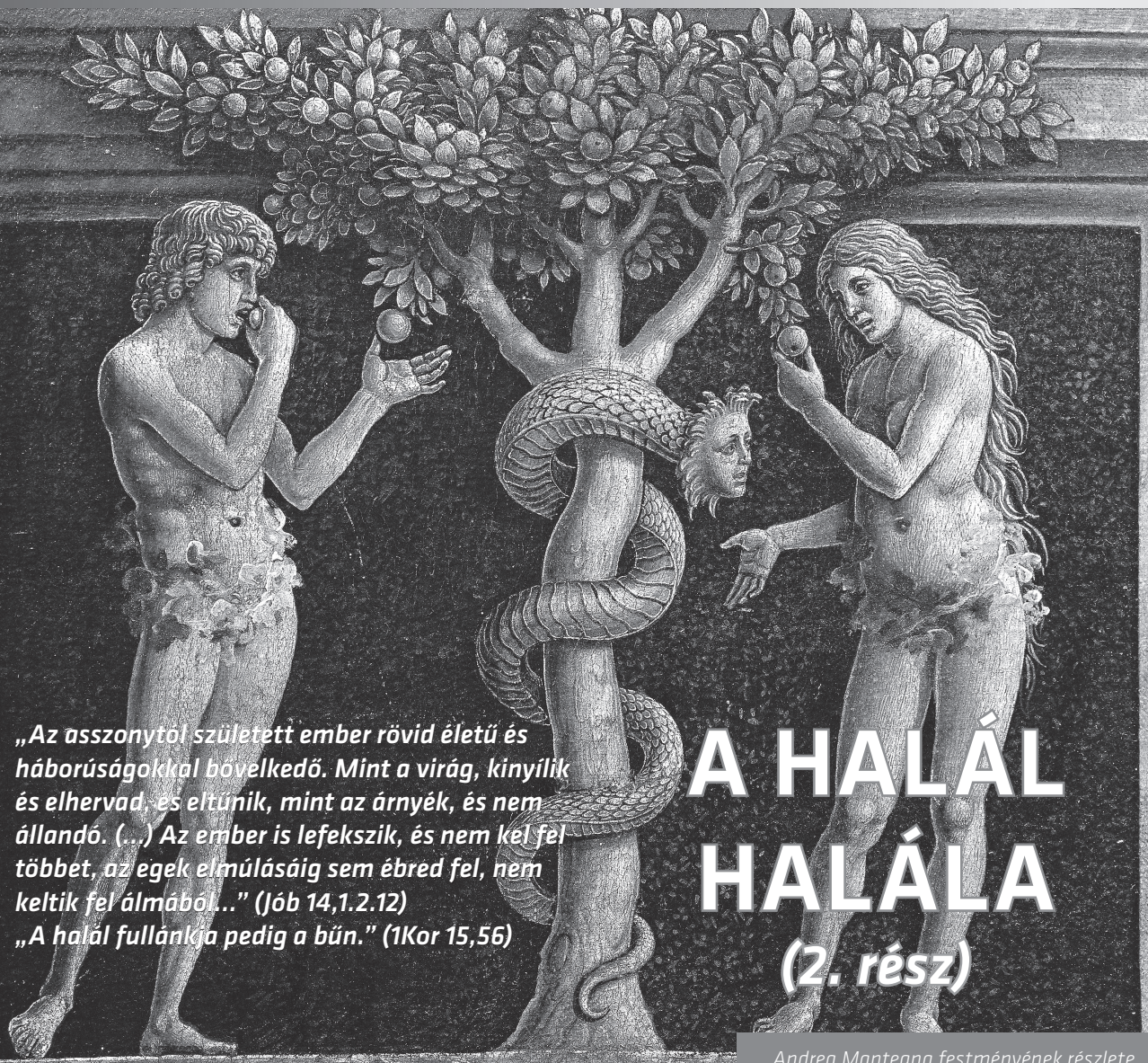
KÖNYVVÁSÁR

A **BIK** és a **Spalding Kiadó** szokásos év eleji kedvezményes könyvvásárát idén **2026. MÁJUS 20. és JÚNIUS 20. között** tartjuk.

A részletek hamarosan olvashatók a közösség fórumán, illetve információ kérhető a kiadók elérhetőségein:

SPALDING: spalding@sola.hu ■ 20/569-7510; 20/806-4450

BIK: megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu ■ 20/379-6020

„Az asszonytól született ember rövid életű és háborúságokkal bővelkedő. Mint a virág, kinyílik és elhervad, és eltűnik, mint az árnyék, és nem állandó. (...) Az ember is lefekszik, és nem kel fel többet, az eget elmúlásáig sem ébred fel, nem keltik fel álmából...” (Jób 14,1.2.12)
„A halál fullánkja pedig a bűn.” (1Kor 15,56)

A HALÁL HALÁLA (2. rész)

Andrea Mantegna festményének részlete
Ádám és Éva bűnbeesését ábrázolja (1496)

Miért kell meghalni?

A Biblia, vagyis Isten hozzánk intézett szava szerint, „a bűn zsoldja a halál” (Rm 6,23). A halál a bűn miatt van a földön. Nincs büntelen ember. Gondolhatunk persze az ártatlan kisgyerekekre, akiknek személyes döntésen alapuló bűneik talán nincsenek még, viszont ott lapul a lelkük mélyén a hajlam. Amikor örökölt vagy a nevelés, a környezet által kialakult szeszélyeik miatt a viselkedésük helytelen, akkor lehet ezt a leginkább megta-

pasztalni. Írásom első részében említettem, hogy kicsi koromban hogyan viszonyultam a nagymámhoz. Nem tudom, miért hisztiztem, makacskodtam vele annyit, pedig otthon és főleg az óvodában, iskolában nagyon jó gyerek voltam. Egyszerűen valami kiváltotta belőlem azt, ami bennem szunnyadt. Sajnos ennek engedve helytelenül viselkedtem, amire az idő haladtával ráakódott még sok hasonló zsigeri szokás.

Nincsen olyan ember, aki nem vétkezik. Tanári pályafutásom sok évtizede alatt rengeteg an-

gyaliban kedves, szorgalmas, becsületos gyerekekkel találkoztam. Hajlamos voltam őket éteri tisztaságukban látni, de tudtam, ők sem mindig ilyenek, hogy otthon dacoskodnak, esetleg feleselnek vagy engedetlenek. Az évfolyamok előrehaladtával pedig az a bizonyos korszak náluk is szemmel láthatóan érkezett. Az eleve bennünk szunnyadó rossz hajlamok idővel megmutatkoztak, a gyermeki tisztaság és a mégoly erős igyekezet ellenére is előtörték.

Természetesen a gyerekek a legártatlanabbak, hiszen ami bennük rejlik, arról ők személyesen nem tehetnek. Jézus ezért állította elének őket mércéül, és azt mondta, hogy ha olyanok nem leszünk, mint a kisgyermek, nem mehetünk be Isten országába. *„Bizony mondom nektek, ha meg nem tértek, és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, semmiképpen nem mentek be a mennyek országába.”* (Mt 18,3) Bár a kisgyermekben is sajnálatosan már ott rejtőzik a gonoszra való hajlam, de nem rakódik rá a lelkiismeretere a személyes beleegyezéssel kialakított rossziaság. Ráadásul a lelkiismerete (egészséges esetben) olyan precízen jelzi a bűnt, mint az iránytű.

Mégis, amit megfertőzött az önzés, az nem létezhet örökké. Sőt, azonnal meg kellene semmisülnie, de mivel a rossznak gyakran bizonyos idő kell, hogy kifejtse hatását, ahogy ez a gyerekek esetében is jól látható, ezért Isten türelmi időt enged számunkra, amely idő alatt kiderülhet, mennyire azonosulunk a bűnnel, vagy határolódunk el tőle. Ez az idő valójában azért adatik, hogy megváltásunk, amennyiben elfogadjuk, megvalósulhasson. Ezt az életidőt, próbaidőt, lehetőséget Jézustól, Isten Fiától kapjuk, aki által lett a mindenség (Jn 1,3, Ef 3,9), aki mindennek előtte lett, aki vállalta értünk a bűneink magára vételét, és helyettünk a halált. De ha vállalta, és helyettünk meghalt, akkor nekünk, embereknek mégis miért kell meghalnunk?

A Biblia két halálról beszél, az ún. első és második halálról, amelyek különböznek egymástól. A fő különbség az, hogy az első után még van egy

újraéledés, a második már végleges megsemmisülés. Azt olvassuk Jelenések könyve 2. fejezetének 11. versében, hogy *„aki győz, annak nem árt a második halál”*. Majd a 20. fejezet 6. versében: *„Baldog és szent, akinek része van az első feltámadásban, ezeken nincs hatalma a második halálnak...”* Első feltámadáson azt kell érteni, hogy lesznek, akik Jézus második eljövetelkor támadnak fel, ezek azok a „megváltottak”, akikért eljön, hogy magával vigye őket a mennybe. *„És ha majd elmegyek, és helyet készítetek nektek, ismét eljövök, és magamhoz veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.”* (Jn 14,3) Másutt Pál apostol így tárja ezt elének: *„Mert maga az Úr riadóval, arkangyal szózatával és isteni harsonával leszáll az égből, és feltámadnak először akik meghaltak a Krisztusban.”* (1Thess 4,16) Levele végén hozzátesszi: *„Hű az, aki elhívott titeket, és Ő meg is cselekszi.”* (5,24)

Mindezek alapján egyértelmű, hogy az első halál egy ideiglenes, átmeneti szüneteltetése az életnek. Alvás, nyugvás, ahogy az Úr Dániel prófétának, az egyik leghűségesebb embernek maga mondta: *„Te pedig menj el a vég felé, és majd nyugoszol, és felkelsz a sorsodra a napoknak végén.”* (Dn 12,13) Ezzel zárul Dániel próféta könyve.

A második halál végleges megsemmisülés: *„... Ez a második halál, a tűznek tava. És ha valaki nem találtatott beírva az élet könyvében, a tűznek tavába vettetett... Ez a második halál, a tűznek tava.”* (Jel 20,15.14) A 21. fejezet 8. versében bővebb kifejtést olvashatunk a tűz tavaról: *„A gyáváknak pedig, és hitetleneknek és utálatosoknak és gyilkosoknak és paráznáknak és bűbájosoknak és bálványimádóknak és minden hazugoknak, azoknak része a tűzzel és kénkövel égő tóban lesz, ami a második halál.”*

Nem az örök gyötrelém középkori tanát kell ezen érteni. Ez a teljes megsemmisülés tökéletes, képies kifejezése, ami nem azt jelenti, hogy nem valóságos tűz az, ami pusztít, hanem azt, hogy nem örökké égő lángok kínozzák a bűneiktől szabadulni nem akaró teremtményeket. Mert ide csak az juthat, aki nem akar a neki élete során számtalanszor felkínált lehetőséggel élni, nem

John Martin: Az utolsó ítélet (1853)

akar megszabadulni a felfedezett, nyilvánvalóan rossz, pusztító, ártalmas jellemvonásaitól. A második halál egyben a halál halála is: „*A pokol pedig [a pokol szó a sírvermet jelenti a Bibliában], és a halál vettetett a tűz tavába...*” (Jel 20,14) Olyan megtisztítása ez a világnak, amely mindenestől eltörli a bűnt és annak borzalmas következményeit. A tűz és a víz az a két elem, amellyel tisztítani lehet. Mindkettő alapvető jelkép a Bibliában és eszköz Isten kezében. A tűz és égetés általi tisztítás, eltakarítás senki számára nem lehet kérdéses. Gondoljunk fertőtlenítő hatására, a szemétegetésre vagy csak egyszerűen a megsemmisítés legjobb módjára.

A víz bűntől megtisztító hatása még kevésbé szorul magyarázatra. Közismert az emberi történelem elején a bűnös emberiség víz általi elpusz-

títása: „*Mondta azért Isten Noénak: Minden testnek vége elérkezett előttem, mivelhogy a föld erőszakoskodással telt meg...*” (1Móz 6,13) A víz az özönvíz általi megtisztítás után is erőteljes jelkép maradt. A vízbe merítkezés jelképes cselekedetétől a Jézus által felkínált „élet vizéig” sok helyen találkozunk vele: „*Az ünnep utolsó nagy napján pedig felállt Jézus, és így kiáltott: Ha valaki szomszójáhozik, jöjjön énhozzám, és igyék. Aki hisz énbenem, amint az írás mondotta, élő víznek folyamai ömlenek annak belsejéből. Ezt pedig a Lélekről mondta, akit kapnak majd a benne hívők...*” (Jn 7,37–39/a) A Biblia tanúsága szerint ahogyan egyszer megtörtént a föld megtisztítása az özönvíz idején víz által, úgy fog ez megisméltódni a tűz által. Péter apostol így ír erről II. levelének 3. fejezetében, ahol ezt is írja: „*A mostani egek pedig, és a föld ugyanazon szó ál-*

tal megkíméltettek [tudniillik a vízözön után], tűznek tartatván fenn az ítéletnek és az istentelen emberek romlásának napjára.” (7. v.)

Nem emberi tevékenység által keletkezik ez a tűz, bár a természeti és egyéb katasztrófák sűrűsödnek, mintegy jósló jelek. Nem is egy atomkatasztrófára vagy ilyesmire kell gondolni. Mennyei eredetű erők idézik majd elő, éppen ezért lesz rendeltetését betöltő, hatékony e tűz.

Az élet győzheti le a halált

„Mert én élek, és ti is élni fogtok.” (Jn 14,19)

Hogy jutottunk el ilyen messzire a kiindulóponttól, amikor arról volt szó, hogy kisgyerekként miként szembesülünk a halállal?

Nem logikátlan az út idáig. Van igazságalapja annak a gyermeki meggyőződésnek, hogy „nem kell meghalni”. Bár sok feltételhez kötött, és ezek teljesülése mentén történhet meg, de lehetséges, hogy valaki a történelem egy bizonyos szakaszában ne haljon meg, és úgy kerüljön a mennyei világba. Pál apostol arra tanította a korai keresztyényeket és mindenkori olvasóit, hogy Jézus második megjelenésekor lesz egy hívó csoport, akik élve szemlélik majd eljövetelét mindazokkal, akik az első feltámadásban részesülnek, vagyis a meghalt igazakkal. Azokkal együtt, Jézus társaságában hagyják el az igencsak megromlott földet. Ez az esemény talán nincs is oly messze korunktól.

De bármikor is történjen ez, annyi biztos, hogy az embernek halála pillanatában mindentől és mindenkitől el kell szakadnia. A sírba egyetlen dolgot vihet magával, saját életének mérlegét, azt a döntések és cselekedetek sokaságából álló történetet, amelyet a földön élt. Ennek alapján dől el örök sorsa: végtelen korszakokon átívelő létezés vagy végleges megsemmisülés. Nincs köztes állapot, és halál utáni esély sem létezik. Valamit komolyan kell vennünk, és ez a mindennapi élet. A percek, az órák és a pillanatok alatt hozott döntések.

Mit jelent Krisztussal élni és halni?

„Élek pedig többé nem én,
hanem él bennem a Krisztus...” (Gal 2,20)

Jogilag, a törvény érvénye alapján nem élhetnénk életünket. A bűn a halálunkat okozza, és az, hogy mégis élünk, Jézus Krisztus áldozatának gyümölcse számunkra. Ennek tudatában kellene élni napjainkat, óráinkat. De mit jelent ez? Hogyan lehet Jézussal tudatos közelségben, közösségben élni?

Néhány pontban megpróbálhatjuk ezt összefoglalni, de természetesen mindez nem helyettesítheti a személyes tapasztalatokat, a megküzdött gyakorlatot.

Először is a Biblia szavai, történetei, tanácsai kell hogy vezessék az embert. Jézus mennyei eledelehez hasonlította ezt, amely által az ember fenttarthatja a Vele való szoros szövetséget, egységet: „Én vagyok az élő kenyér, amely a mennyből szállt alá, ha valaki eszik e kenyérből, él örökké.” (Jn 6,51/a)

Az igei táplálék rendszeres magunkhoz vétele mellett saját belső és külső világunk rendben tartása is elengedhetetlen. Imádkozás, gyakori elmélkedés, önvizsgálat vezethet az engedelmes élethez. Hiába ismerjük és hallgatjuk a Biblia ígét, ha ez nem válik láthatóvá az életünkben. Jézus-hoz hasonló jellemre kell vágyakoznunk, és erre van szükségünk.

Soha nem adhatjuk fel a fáradhatatlan igyekezetet és a küzdelmet a saját magunkban vagy bárhol felfedezett gonosszággal. Enélkül keresztyén életünk bármely pontján megtorpanhatunk vagy elbukhatunk. „Aki mindvégig állhatatos marad, az üdvözüli.” (Mt 24,13)

Számolnunk kell azzal, hogy ez nem lesz könnyű. Nehézségek, kétségek, félelmetesnek tűnő támadások állják el Jézus hűséges követőinek az útját. Ha azonban nem veszítjük el mennyei Barátunk közelségét, akkor minden akadályon túljutunk. Ezt ígérte Jézus követőinek távozásakor: „Veletek vagyok minden nap a világ végezetéig.” (Mt 28,20/b)

A leggyakoribb kérdés

„Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van...” (Rm 8,28)

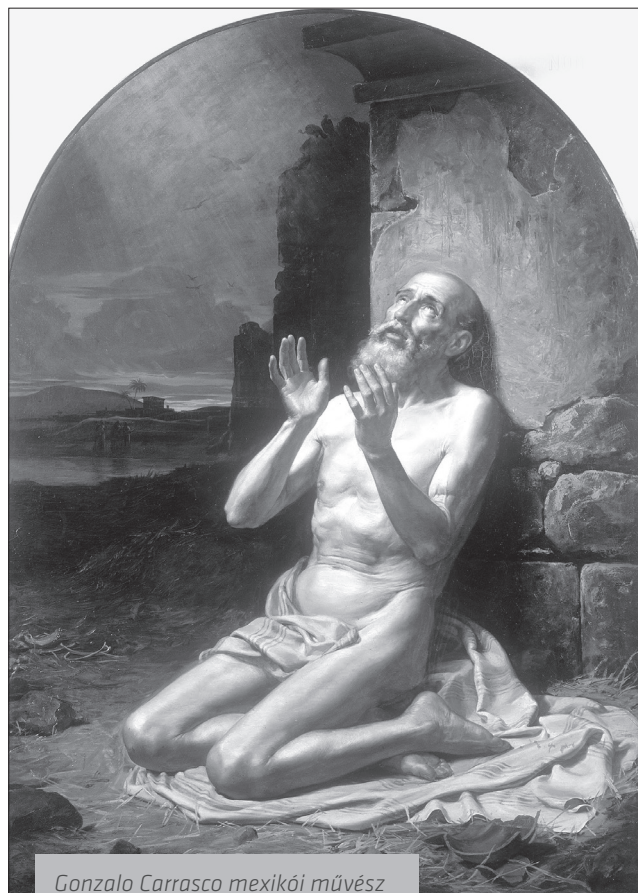
A halál milliányi kérdést vet fel, de talán a legnehezebb azt megválaszolni, hogy „miért pont ő hal meg, és miért épp most”? Valóban, emberileg gyakran felfoghatatlan, hogy a jóság és szeretet Atyja hogyan engedheti meg kedves, sokszor fiatal és ártatlan szereteteink, embertársaink halálát. Teljesen megnyugtató választ, amely minden ösztört szívet kielégít, nem lehet adni. Sok idő és erős hit kell ahhoz, hogy egy-egy gyász következtében viharvert vagy lázadó lélek elcsendesedjék. Mégis, Istenről tudni lehet, és tudni is kell, hogy semmi nem esik kívül hatalmán. Semmi nem történhet az Ő tudomása és engedélye nélkül. Már ez a tény is csendre és elfogadásra kellene hogy készítse az embert, mert olyan Valaki döntött, aki soha nem hibázik. Oka és célja van mindennek, amit tesz. Saját értetlenségünk nem lehetnek a bizalmatlanságra.

Vannak emberek, akik korán találkoznak a veszteség vagy más szenvedés okozta fájdalommal, és így lehetőséget kapnak arra, hogy a mértéken elgondolkodjanak. Vannak, akik idős korukban törnek össze annyira, hogy kérdőjeleket fedezzenek fel, és válaszokat keressenek.

A szenvedés nem cél Isten kezében, hanem eszköz, hogy a földi élet mulandóságára felhívja a figyelmet. De miért van erre szükség? Tegyük fel, egy ember soha nem él át nehézségeket, sorsa csupa szerencse és jólét, és nincs is hiányérzete, hogy e földi életen túl valami másra vágyjon. Természetesen sajnálni fogja, hogy fogy az életideje, de Istenre és az ő mennyei országára nem gondol. A korábban említett emberi természet látható vagy rejtett gyengeségei, jellemhibák kísérik életét, és nem is igyekeznek ezektől megszabadulni. A menny ajtaja azonban így nem nyílhat meg előtte. Ahogy Jelenések könyve 21. fejezetében olvassuk: „Nem megy abba be semmi tisztátalan, sem

aki utálatosságot és hazugságot cselekszik, hanem csak akik beíratk az élet könyvébe, amely a Bárányé.” (Jel 21,27) Isten azonban „azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön, és az igazság ismeretére eljusson” (1Tim 2,4). Lehetőséget kell kapnia minden teremtett léleknek arra, hogy dönthessen, pontosabban szólva döntenie kell mindenkinek, hogy mit választ. Ez egy kihagyhatatlan mozzanat.

Meghozni a helyes döntést viszont csak akkor lehet, ha olyan helyzetbe kerülünk, amelyben a jó és a rossz szemben áll egymással. Leggyakrabban arról kell döntenünk, hogy a nehézségek, a fárasztó küzdelmek ellenére is megmaradunk-e az engedelmes, tiszta élet ösvényén, vagy saját emberi természetünk sóvárgó késztetéseihez engedünk. Mint korábban szó esett róla, Istentől minden segítséget megkapunk a kitartáshoz a Szentlélek által. Ezenkívül vannak emberek, akik éle-

Gonzalo Carrasco mexikói művész Jób-ábrázolása 1881-ből

tüknek olyan időszakában hunynak el, amikor a legalkalmasabbak az Istennel való találkozásra, és így meg lehet menteni őket az örök életre. Később talán ez nehezebb vagy szinte lehetetlen volna számukra. Erre az esetre utal Ésaías próféta könyvének 57. fejezetében: „Az igaz elvész, és nem veszi észre senki, az irgalmasságtevők elragadtatnak, és senki nem gondolja, hogy a veszedelem elől ragadtatik el az igaz.”

Röviden összegezzük a választ a feltett kérdésre: A számunkra érthetetlen tragédiák nem Isten akaratából történnek, viszont miközben szomorúan szemléli ezeket, megpróbál minket önmagához közelebb vonni általuk. Olyan helyzeteket és körülményeket szeretne teremteni számunkra, amelyek megláttatják velünk a végső és szent célt: megmentésünket. Ha hajlandók vagyunk ezt észrevenni, akkor átalakító munkája során alkalmassá tesz bennünket arra, hogy belépünk a bűntelen és szent mennyei országába.

Összegzés

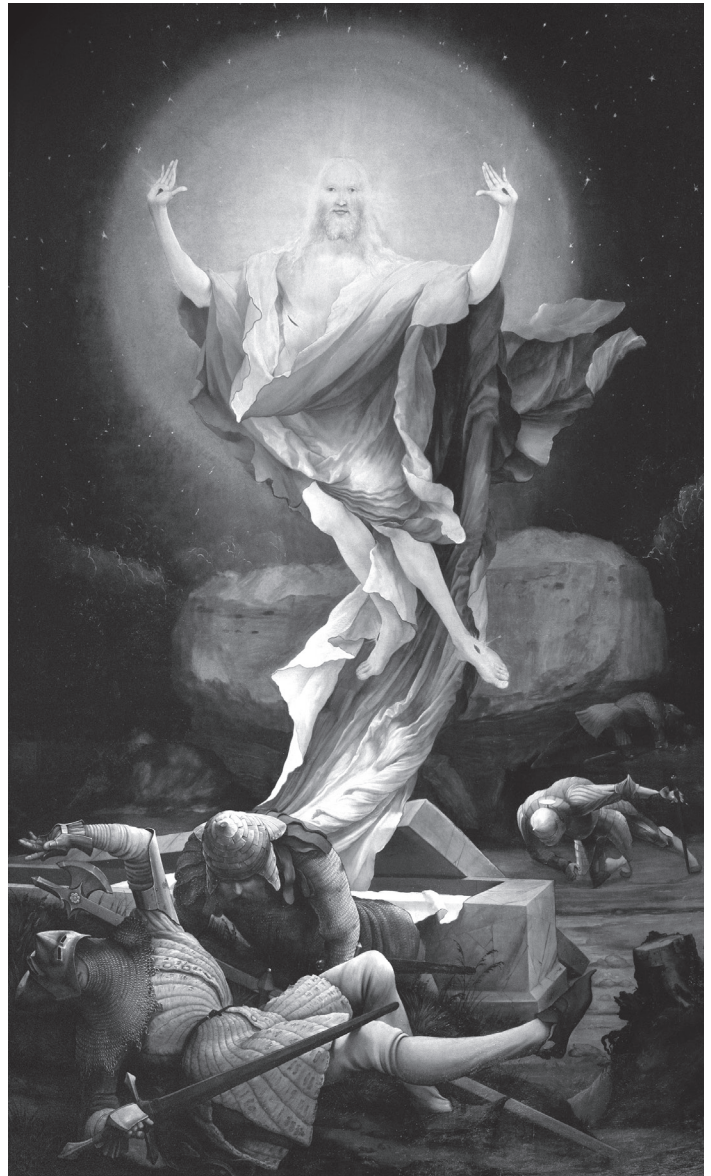
„Mert ha test szerint éltek, meghaltok, de ha a test cselekedeteit a Lélekkel megöldöklitek, élni fogtok.” (Rm 8,13)

Bár a halál legyőzetett, s van remény és esély az örök létezésre egy bűntelen, tiszta világban, a halált mégsem lehet bagatellizálni. Nagy ellenségként ír róla a Biblia (1Kor 15,26), és valamennyien érezzük, hogy valóban az. A létezés és nem létezés között óriási szakadék tátong, a halál mögött húzódik a bűn a maga megszámlálhatatlan szenvedést és fájdalmat okozó rejtélyével. A halállal való szembesülés valójában a bűnnel való szembesülés is. Ezért is nem lehet egyiket sem lebecsülni vagy figyelmen kívül hagyni. Aki küzd a bűn ellen, a halál ellen harcol. Aki legyőzi a bűnt, annak bármelyik válfaját, az a halált öldökli meg.

Kilencévesen, amikor – bár csak gondolatban – felvettem a küzdelem fonalát a halállal szemben, még nem tudtam, milyen harc vár rám. Nem tud-

tam, hogy egy élet-halál küzdelemnek vagyok részese, és hogy milyen sok erőre lesz szükségem. Isten úgy nyitotta fel a szememet erre a csatátérre, hogy közben segítő kezét is felém nyújtotta. Rámutatott a keresztre, ahol Jézus győzelmet aratott, amelynek „zsákmányából” minden harcos-társa részesülhet.

Biró Ildikó

Jézus feltámadása Matthias Grünewald festményén, amely az isenheimi oltár egyik tábláján látható (1515 körül)

Holló Péter: Egyházszakadás a Kádár-korszakban (Gondolat Kiadó, 2025)

A könyv a szerző ELTE Történeti Intézetében benyújtott doktori disszertációjának nyomtatott könyv formában való megjelentetése. Jelen voltam a disszertáció megvédésénél 2023-ban. Már ott elhangzott a javaslat, hogy ezt a munkát feltétlenül ki kell adni könyv formájában. Aki végigolvassa a művet, megállapíthatja, hogy szerzője méltán kapott maximális pontszámot a doktori bizottság minden tagjától.

Éveken át tartó, kiterjedt, alapos kutatómunkát igényelt a kötetben foglalt dokumentumok feltárása, összegyűjtése. Ezeknek az összerendezése, a történések folyamatába való beillesztése szintén nagy munka volt. Elismerésre méltó a történet pontos rekonstruálása és tömör, feszes stílusban való előterjesztése. Seholy nem veszíti el a mértéket, nem tér ki részletekre, nem nyilvánít véleményt, noha erkölcsi ítélete ennek ellenére folyamatosan jelen van (sokszor szinte csak árnyaltnyi megfogalmazások vagy rövid megjegyzések formájában).

Két kiségyház 1970-es és 80-as években folytatott küzdelmét mutatja be a könyv a tisztességért és a lelkiismereti szabadságért, szemben az egyházuk életébe mélyen beleavatkozó állami ellenőrzéssel, sőt irányító szándékkal.

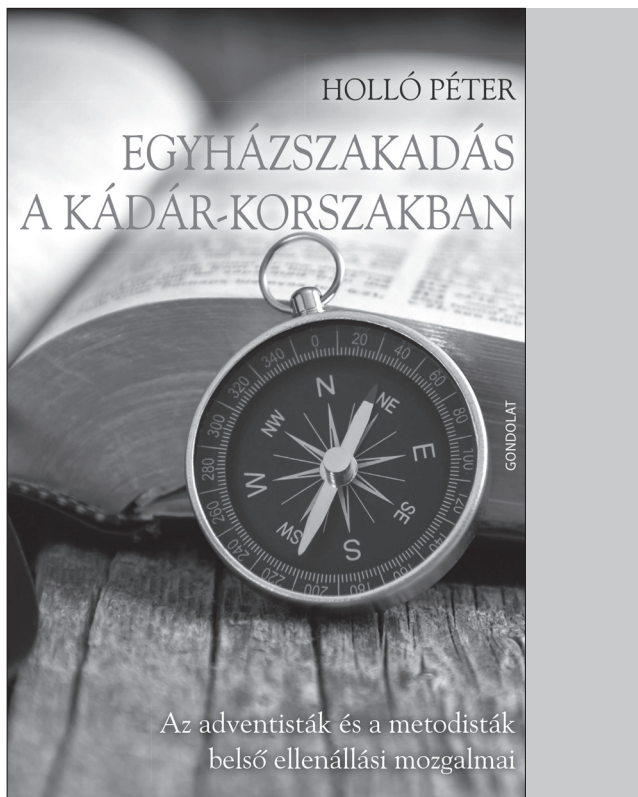
A tartalomjegyzékre pillantva és a könyvet átlapozva szembetűnő, hogy a doktori dolgozat eltérő arányban, illetve terjedelemben foglalkozik a Metodista Egyházban és a H. N. Adventista Egyházban lezajlott eseményekkel. Nem az utóbbi felekezet nagyobb taglétszáma indokolja ezt. A szerző maga fűz magyarázatot az aránytalansághoz. Az állami beavatkozást tekintve nagy a hasonlóság a két egyházban kialakult ellenállási mozgalmat illetően, ezért hasznos a párhuzamos bemutatás. Emellett azonban sok az eltérés. A Metodista Egyházon belül 1973-tól 1981-ig folyt

a küzdelem, ami azzal végződött, hogy az ellenállók csoportja kivált a Metodista Egyházból, és új közösséget, új egyházat alapított, amit Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség néven vették fel az Állami Egyházügyi Hivatal is elismert.

A H. N. Adventista Egyházban viszont 1975-től egészen a rendszerváltásig zajlott a küzdelem, tehát másfél évtizeden át, nem szűnő heveséggel, változatos fordulatokkal. (A disszertáció 1984/85-ig követi részletesen az eseményeket, a továbbiakról már csak rövid utalásokkal tudósít.) Ezenkívül az utóbbi egyház esetében az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárában fellelhető ügynökjelentések tükrében is lépésről lépésre nyomomon követhetőek az események.

A H. N. Adventista Egyházon belüli ellenálló mozgalomban, az ún. Egervári-csoportban mindent dokumentáltak. Gondosan megőrizték, összegyűjtötték az egész iratanyagot. Az ezzel párhuzamosan keletkezett ügynökjelentések is hiánytalan láncolatot alkotnak. Ezáltal lehetővé vált a felszínen zajló események, valamint a háttérben működő állami beavatkozások együttes bemutatása. A könyv különlegessége e bravúros megoldás, hogy ezeket a történéseket egymás mellé illesztve ismerteti a szerző, ami ily módon szinte izgalmas, érdekesítő olvasmánnyá válik.

Feltárul a könyvben az akkori egyházpolitika képmutatása. Miközben egyre inkább azt hangoztatták (főképpen a Nyugat számára), hogy a szocialista-kommunista rendszer tiszteletben tartja a lelkiismereti és vallásszabadságot, a színpad mögött durván beleavatkoztak az egyházak belügyeibe, gyakorlatilag ellenőrzésük és irányításuk alá vonták azok belső életét is. Ennek során szinte kitenyészítették a gátlástalan erkölcsatlanságot. Példa erre az alábbi irányelv, amit az Egervári-mozgalom felszámolása érdekében fogalmaz-

tak meg: „Az egyházvezetést [értsd: az állammal együttműködő egyházvezetést] ösztönözzék tervszerűbb, aktívabb, hatékonyabb tevékenységre. Nyújtsunk segítséget a hangadók elszigeteléséhez, illetve lejáratásához.”¹

Nem lett volna lehetséges azonban ilyen mértékű állami beavatkozás kollaborálásra rávehető egyházi emberek nélkül. Ez az ügy szomorú és szégyenletes oldala. Az tárul fel ebben – a politikai kontextustól függetlenül is –, hogy emberek mennyire könnyen letéríthetők az egyenesség és a becsületesség útjáról, továbbá mennyire képesek begyakorolni a képmutatást, illetve az öngazolást saját maguk szemében. A külföldi egyházvezetők megtévesztése, illetve fenyegetésekkel való sakkban tartása, megalkuvásra való rábírájuk szintén fájdalmas, szomorú történet.

1 Az Állami Egyházügyi Hivatal részéről készített feljegyzés részlete 1976-ból. Lásd a könyv 185–186. oldalán.

Az Egervári-mozgalom összetartó ereje ezzel szemben abban állt, hogy mindvégig ragaszkodtak egyrészt hitelveikhez, másrészt pedig az egyenességhez és az őszinteséghez. Ügyeltek arra is, hogy a hatóságok számára is átláthatóvá tegyék szándékaikat és tevékenységüket. A következőket olvashatjuk ezzel kapcsolatban a könyvben: „Figyelemre méltó, hogy a tiltakozó mozgalmak milyen sok éven át kitartottak az általuk képviselt ügy mellett, és az, hogy az erős nyomás ellenére is következetesen ragaszkodtak a lelkiismereti és vallásszabadsághoz egy olyan történelmi korszakban, amikor ezek az alapvető emberi jogok csak papíron léteztek... Bár ezek a mozgalmak... prédikátoroktól, egyházi szolgálattevőktől indultak..., a felekezet taglétszámához viszonyítva nem kevesen álltak melléjük... Számos gyülekezeti tag vállalta a küzdelmekkel járó kényelmetlenségeket, nehézségeket... A tagok minden nagyobb horderejű lépésről tudtak, a mozgalom vezetői pedig emellett is igyekeztek minden gyülekezettel, területtel is személyes kapcsolatot tartani.”²

Az adventista egyházon belüli ellenálló mozgalom jelentőségét mutatja, hogy a zugligeti imaházuk hatósági bontásáról a Szabad Európa Rádió is hírt adott, továbbá, hogy az MSZMP Politikai Bizottságának 1982. február 2-ai ülésére az Állami Egyházügyi Hivatal részletes jelentést adott róluk. Az ennek nyomán készült párthatározatban többek között a következő mondatok olvashatók: „Politikai, erkölcsi és jogi kötelezettségünknek tekintjük, hogy azok az egyházi személyek, akik politikai szövetségeseink, államunktól megfelelő támogatást és védelmet kapjanak, ne csalódjanak bennünk.”³ Maga Kádár János is hozzászólt a témához, „...figyelmeztetett arra, hogy ha lehetséges, az állami szerveknek kerülnie kell az adminisztratív intézkedések használatát, mivel »mártírok« gyártásával csak újabb híveket toborozhatnak a kiszakadtak számára.”⁴

2 Lásd a könyv 286–287. oldalán.

3 Lásd a könyv 239–240. oldalán.

4 Lásd a könyv 140–141. oldalán.

KÖNYVAJÁNLÓ

Mint ezeknek az eseményeknek a közvetlen átélője, tanúsíthatom, hogy a könyv megbízhatóan, pontosan ismerteti a történéseket.

Ezenkívül szeretnék felidézni egy jellegzetes esetet is, aminek részese voltam. Egy alkalommal, amikor maga az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke, Miklós Imre államtitkár tárgyalta az ellenálló mozgalom képviselőivel, felajánlotta, hogy személyesen közvetítene a hivatalos egyházvezetés és közöttünk a megegyezés és megbékélés érdekében.

Az ún. kis bizottság vele tárgyaló képviselőjének egyik tagjaként én reagáltam felvetésére, udvariasan, de nyílt őszinteséggel: „Megtisztelő az államtitkár úr ajánlata, de belső egyházi ügyről van szó, Ön egy kommunista világnézetű államtitkár, ennél fogva nyilvánvaló, hogy egyházi ügyünkben Ön nem lehet közvetítő.” Indulatosan reagált, hangját is felemelte: „Ha Önök semmilyen kompromisszumra nem hajlandóak, akkor én majd kiülök a nézőtérre, és megnézem, hogy mi lesz magukkal az arénában.”

Végül még egy, ugyancsak személyes jellegű hitvallással is tartozom a könyv elolvasása nyomán. Nem volt kicsi a veszély, hogy az állam a velünk szemben alkalmazott eszközöknél sokkal keményebbeket is be fog vetni. A Holló Péter könyvében közölt dokumentumok igazolják ezt. Idézet Miklós Imre államtitkár 1981 júniusában kelt jelentéséből: „Az adventista egyházból kivált szakadár csoport továbbra is ellenséges politikai célokat szolgál, törvényes rendünkkel nyíltan szembehelyezkednek... Velük szemben határozott adminisztratív intézkedések is indokoltak.”¹

Csak azért volt erőnk kitartani ebben a hosszú küzdelemben, nem letérve a hitelvi hűség, valamint az egyenesség és tisztesség útjáról, mert ismét és ismét tapasztaltuk Isten gondviselését, oltalmát, segítségét a fenyegetésekkel és zaklatásokkal szemben. Ez megerősített minket abban, hogy helyes utat követünk, igaz ügyet képviselünk.

Vankó Zsuzsa

¹ Lásd a könyv 237–238. oldalán.

KERESZTSÉGEK

Örömmel hirdetjük, hogy a március 29-ei keresztségen az alábbi testvérek keresztkedtek Zugligetben:

Antal István (Salgótarján)
Csabainé Székely Fruzsina (Salgótarján)
Lajkó Anikó (Farmos)
Németh Tímea (Zugliget)
Széll Éva (Biatorbágy)
Sztavinovszki Imréné (Biatorbágy)

Életetekre és munkátokra az Úr gazdag áldását kívánjuk!

„Ragaszkodik hozzád az én lelkem, a Te jobbod megtámogat engem.” (Zsoltárok könyve 63,9)

Az igazságot szelídséggel hirdesd!

Az igazságot isteni tapintattal, szelídséggel, gyengédséggel kell bemutatni. Olyan szívből kell fakadnia, amelyet meglágyított és együttérzővé tett az isteni kegyelem. Szoros közösségben kell lennünk Istennel, nehogy az önzés felülemelkedjen rajtunk, mint ahogyan az Jéhuval történt, és nehogy olyan szavak áradatát zúdítsuk ki, amelyek nem méltók, és nem olyanok, mint a harmat vagy a csendes eső, amelyek új életre keltik a hervadó növényeket.

Legyenek szelídek szavaink, amikor lelkeket igyekszünk megnyerni. Isten megadja a bölcsességet annak, aki mennyei forrásból keresi azt. Minden alkalmat meg kell ragadnunk: imádkozva kell vigyáznunk, és mindig készen kell állnunk arra, hogy szelídséggel és félelemmel adjunk számot a bennünk lévő reménységről. Hogy ne tegyünk kedvezőtlen benyomást egyetlen lélekre sem, akiért Krisztus meghalt, szívünket Isten felé kell emelnünk, hogy amikor lehetőség adódik, a megfelelő szót mondhassuk a megfelelő időben. Ha így vállaljátok Isten munkáját, Isten Lelke lesz a segítőtök. A Szentlélek a szeretetből elhangzott szót fogja kinyilatkoztatni a lélek számára. Az igazságnak életteli ereje lesz, ha Krisztus kegyelmének hatása alatt hangzik el.

Isten terve az, hogy először a szívhez szólj. Mondd el az igazságot, és hagyd, hogy Ő vigye tovább a megújító erőt és elvet. Ne foglalkozz azzal, amit az ellenzők mondanak, csak az igazságot terjeszd. Az igazság mélyen megérinti az embert. Tárd fel az Igét annak teljes meggyőzőerejében.

Ahogy a megpróbáltatások egyre sűrűbbé válnak körülöttünk, sorainkban mind az elkülönülés, mind az egység megmutatkozik majd. Néhan, akik most készek felvenni a harc fegyvereit, a valódi veszély idején nyilvánvalóvá teszik majd, hogy nem a szilárd sziklára építettek; engedni fognak a kísértésnek. Azok, akik nagy világhossz-

ban és értékes kiváltságokban részesültek, de nem éltek velük, valamilyen ürüggyel el fognak távozni tőlünk. Mivel nem fogadták be az igazság szeretetét, az ellenség csapdájába esnek; figyelni fognak a csábító lelkekre és a gonosz tanításaira, s eltávolodnak a hittől. Ezzel szemben, amikor az üldözés vihara valóban ránk zúdul, az igazi juhok meghallják az igaz Pásztor hangját. Önfeláldozó erőfeszítéseket fognak tenni az elveszettek megmentése érdekében, és sokan, akik eltávolodtak a nyájtól, visszatérnek, hogy kövessék a nagy Pásztort. Isten népe összefog, és egységes frontot mutat az ellenségnek. A közös veszélyre való tekintettel a hatalomért folytatott küzdelem megszűnik, nem lesz vita arról, kit tekintenek a legnagyobbknak. Az igaz hívők közül senki sem fogja mondani: „*Én Pálhoz tartozom, én Apollóshoz, én pedig Kéfáshoz.*” Mindenki tanúsága ez lesz: „Krisztushoz ragaszkodom, örvendezek benne, mint személyes Megváltómban.”

Így valósul meg az igazság a gyakorlatban, és így teljesül be Krisztus imája, amelyet megaláztatása és halála előtt mondott: „*Hogy mindnyájan egyek legyenek; amint te, Atyám, bennem vagy, és én benned, úgy legyenek ők is egyek bennünk: hogy a világ elhiggye, hogy te küldtél engem.*” (Jn 17,21) Krisztus szeretete, testvéreink szeretete tanúskodni fog a világ előtt arról, hogy Jézussal voltunk, és Tőle tanultunk. Akkor a harmadik angyal üzenete hangos kiáltássá fog erősödni, és az egész földet megvilágítja az Úr dicsősége.

Hitünket naponta meg kell erősítenünk alázatos, őszinte imádsággal és az Ige olvasásával. Bár mindannyian különbözőek vagyunk, és mindannyian szilárdan ki kell tartunk a meggyőződésünk mellett, azt Isten igazságaként és az Isten által adott erőtől kell megőriznünk. Ha nem így teszünk, elragadják tőlünk.

(*Bizonyságtételek*, VI. köt., 400. o.)

Ellen G. White- KONFERENCIA

BUDAPEST

MÁRCIUS 27-29.

Feleségemmel és a Horsley házaspárral vettünk részt a címben említett konferencián, amely péntek 17 órától vasárnap délig tartott. A pénteki és vasárnapi előadások a terézvárosi gyülekezetben (Szekely Bertalan utca), a szombati programok – a résztvevők nagy száma miatt – a fasori református templomban zajlottak. A konferencia szervezője a Magyar Unió és az Adventista Teológiai Főiskola volt, de kiderült, hogy a szervezés és az előkészítés feladataiban Zarkáné Teremi Krisztina vállalta a legnagyobb részt, aki az Ellen G. White Szolgálat koordinátori tisztségét is betölti. Ezt az új tisztséget a 2022-es Generálkonferencián vették be a Prófétaság Lelke írásainak népszerűsítése érdekében. White-konferencia egyébként volt már az Unió szervezésében, legutóbb 2019-ben, amelyen a TED¹ előadói (pl. Daniel Duda) szerepeltek.

A konferencia megszervezése mindenképpen időszerű volt: egyrészt évek óta nem volt ilyen jellegű rendezvény, másrészt a korábban Kovács-Bíró János által tanított, Ellen G. White szolgál-

latát támadó eszmék cáfolatára is szükség volt. Csak emlékeztetőül: 2025 januárjában az isaszegi adventista gyülekezetben tartott ifjúsági program keretében Kovács-Bíró testvér olyan kritikus hangvételű kijelentéseket tett Ellen White prófétaságával és szolgálatával kapcsolatban, amelyek igen nagy felháborodást keltettek belföldön és külföldön egyaránt.

Az előadók bemutatása

A konferencia főelőadója *Merlin D. Burt* egyháztörténész volt, aki 1993 óta a washingtoni székhelyű White Intézet munkatársa, és jelenleg is igazgatói pozíciót tölt be ott. Burt Ellen White szolgálatával kapcsolatos tárgyakat tanít az Andrews Egyetem Teológiai Szemináriumán, egyik kurzusán én is hallgató voltam korábban. Alapvetően konzervatív gondolkodású előadóként ismertem, és most is tartalmas, szívhez szóló előadásokat tartott.

A német származású és szintén az Andrews Egyetemen tanító *Denis Kaiser* volt a másik nem-

¹ A Transzeurópai Divízió.

A konferencia főelőadója,
Merlin D. Burt

zetközileg ismertebb előadó. A külföldi résztvevők közül őt közelebről is megismerhettem: adventtörténelem kurzusát hallgattam, illetve a konzulensem is volt, számtalan levélváltás volt közöttünk.

Szintén a White Intézetet képviselte a bolgár származású *Theodore N. Levterov*, aligazgatóként.

Puerto Ricóból érkezett *Obed Jiménez*, aki az Antillák Adventista Egyetem White Intézetének igazgatója.

A Transzeurópai Divízió képviselőjében *Rory Mendez* érkezett, aki a newboldi Ellen G. White Kutatóközpont igazgatója és az Ellen G. White Szolgálat koordinátori tisztségét tölti be. Őt többen ismerhették, mivel Magyarországon már két alkalommal járt korábban.

Volt két magyar anyanyelvű előadó is: az egyik *Gallusz László*, az angliai Newbold College tanára, aki hozzám hasonlóan vajdasági származású, ismeretségünk tizenéves korunkig nyúlik vissza. Ő az Unió által szervezett konferenciák rendszeres előadója. A másik magyar előadó is régi ismerős volt számomra: *Michélsz Richárd*, aki eredetileg jogászként dolgozott, 2014-től azonban az ATF-en² oktat rendszeres teológiai tantárgyakat.

Az előadások bemutatása

M. Burt előadásai adták a konferencia fő üzenetét. Az első, péntek esti előadásában (*A prófécia természete*) a Prófétaság Lelke jellemzőit foglalta össze kilenc pontban. Itt kitért a prófétai álmok, látomások céljára, a tantételek megerősítő jellegére. *Az ajándék* című előadása a szombat délelőtti prédikáció szerepét töltötte be. Ebben 2Pt 1,19 alapján erőteljesen hangsúlyozta a prófétai írások fontosságát, szerepét, illetve azok világosság jellegét, amelyekben mindig Jézus Krisztus áll a középpontban. Kiemelte, hogy Ellen White-nál a nagy küzdelem témája mindig Isten szeretetének keretében hangzik.

Megindítóak voltak azok az idézetek, amelyekkel White Jézushoz való viszonyát mutatta be: „Ó mennyire szeretem! Nagyon szeretem, szeretem Őt. Látom páratlan szépségét, és mennyire vágyom rá, hogy belépjek a kapukon a városba.” (7. kézirat, 1888) Megtudtuk, hogy a White Intézet honlapján elérhető egy olyan gyűjtemény is, amely Ellen White ötven imádságát tartalmazza. Harmadik előadása (*Olvasni és megérteni Ellen G. White írásait*) a történelmi kontextus szerepéről

² Az Adventista Teológiai Főiskola a magyar Hetednapi Adventista Egyházban.

beszél, gondolatai nagyrészt Kaiser előadásával voltak átfedésben.

D. Kaiser első előadása egyúttal az egész konferencia nyitóalkalma volt péntek este. *A prófétai írások kontextusa* című előadásában arról beszélt, hogy Ellen G. White egyes személyes tanácsait könnyen félreérthetjük, ha nem ismerjük azok születésének körülményeit. Ezért, mielőtt megszemenő következtetéseket vonnánk le, azonosítsuk a helyet, az időt és a körülményeket, és azt is, hogy kinek szól az adott tanács. Erre példaként azt a bizonyágtételt idézte, amely szerint James White egy bibliai mérce szerint tisztátalan állatra, mókusra vadászott 1866-ban, három évvel Ellen White egészségügyi üzenetről szóló látomása után. Kaiser világossá tette, hogy ez az eset miért nem hitelteleníti egészségügyi üzenetünket.

Hozzátette, hogy Ellen White fő művei (pl. *A nagy küzdelem*-sorozat, a *Jézushoz vezető út* stb.) mindenkinek szólnak, ezeket bárki megértheti Ellen White korának mélyreható ismerete nélkül is. (Ennek a megjegyzésének azért is örültem, mert más európai adventista előadók-tól többször elhangzott már olyan, hogy pl. *A nagy küzdelem* c. könyv a 19. századi amerikai viszonyokat tükrözi, ezért csak e kor ismeretében értelmezhető, egyes részei a mi korunkban már nem érvényesek.)

A történet című rövid előadása szólt arról, hogy a szombatkezdés időpontjának az eldöntésében milyen szerepet játszottak Ellen G. White látomásai.

T. Levterov előadása szombat délelőtt hangzott el, némileg könnyedebb hangvétellel. *Az adventista dilemma*: a fiatalok egyre kevesebbet olvassák Ellen White-ot, pedig írásainak megismerése komoly változást hozhat az életünkben.

R. Mendez a prófétai írások etikus használatáról beszélt, rámutatva annak veszélyére, ha a szövegkörnyezetből kiragadunk egy-egy idézetet, és így alkalmazzuk azokat. Probléma az is, ha közben nem tartjuk tiszteletben mások lelkiismereti szabadságát. Eszkatológiai¹ kérdésekben is óvatosságra intett, hogy ne siessünk párhuzamokat keresni mai események és a próféciaik között. Ez utóbbi kijelentése azért zavaró volt, bár sejtettem, hogy ezzel elsősorban a fanatizmus veszélyére akart figyelmeztetni.

O. Jumanéz *A prófétai üzenet célja* címmel tartott előadást szombat délután, amelyet nem tudtam élőben meghallgatni. Hangsúlyozta a prófétai üzenet „helyreigazító, formáló, egyesítő, Krisztust magasztaló” szerepét.

Gallusz László szombat délelőtt tartott, *A próféta kihívásai* című előadása arról szólt, hogy a próféták soha nem voltak népszerűek, mivel az em-

¹ Eszkatológia: a végső dolgokról, a világ végéről szóló, az egyén és az emberiség végső sorsát tárgyaló tanítás.

berek azokat hallgatják szívesen, akik jó híreket hoznak. Mihelisz Richárd előadása *Próféta a mai világban* címmel hangzott el.

A fórumbeszélgetések

A konferencia keretein belül három fórumbeszélgetést is tartottak. Ezek különlegessége az volt, hogy egy internetes felületen bárki feltehetett kérdéseket, ezeket egy QR-kód segítségével tették elérhetővé. Itt több kényes kérdés is elhangzott: Van-e esély még a helyes értelmezésre olyankor, amikor egy torz értelmezés terjedt el? Vannak-e olyan tanítások, amelyek soha nem változnak? Mit tehetünk, amikor a helyi lelkész a progresszív adventizmust² képviseli? G. Knight írásai megosztóak, ő Ellen G. White mellett vagy ellene érvel? A kérdésekre adott válaszok véleményem

2 Úgynevezett progresszív (haladó) adventista irányzat, amely a korszellemhez igazodik.

szerint a legtöbb esetben korrektek, kiegyensúlyozottak voltak.

Személyes benyomásaim

Érdekes volt ismerős arcokkal találkozni. Különösen a szombati programokon voltak sokan, a becslések szerint hatszázötvenen. Akikkel beszélgettünk, hangsúlyozták, hogy a Kovács-Bíró János-féle ügy háttérén nagy szükség volt erre a találkozóra. Szerintünk is alapvetően hasznos, méltó találkozó volt, még ha nem is értettünk egyet mindig és mindennel az elhangzottak közül. Jó tehát, hogy ez a konferencia létrejött. Az egyes előadásokról videófelvétel is készült, amelyek elérhetőek lesznek. Kiemelendő még, hogy a zenei szolgáltatokat egy erre a célra létrejött alkalmi kórus biztosította Pörneki Attila vezetésével, és odaillő, régi, ismert énekek szólaltak meg.

Somogyi Lehel

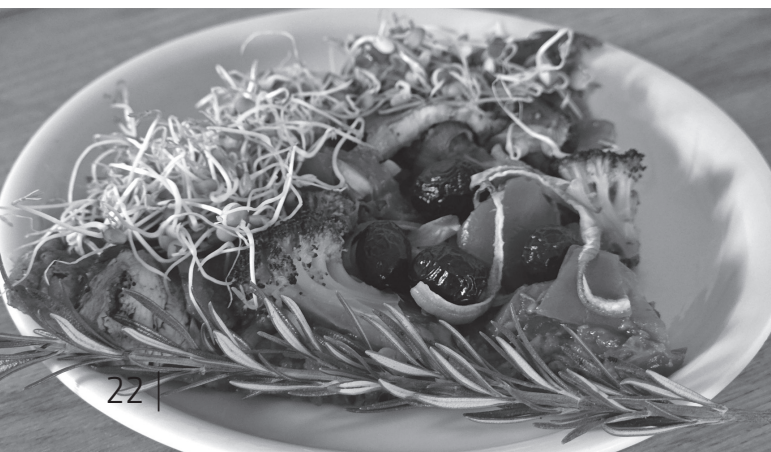
Egészségnap Győrben és Veszprémben

Március 8-án Győrött tartott egészségnapot az Alpokalja Alapítvány. A rendezvényre ellátogatók egészségügyi állapotfelmérésen és orvosi szaknácson, hátmasszázs, ételbemutatón vehettek részt. Közben két előadás hangzott el, elsőként dr. Szabó Zoltán dietetikus, táplálkozástudományi szakember a férfiegészség és az étrend kapcsolatáról, majd dr. Kovács Zsolt háziorvos, radiológus a 2-es típusú cukorbetegség életmóddal való kezeléséről tartott előadást. Az egész délutánt magukba foglaló programokon körülbelül ötvenen vették igénybe az alapítvány nyújtotta lehetőségeket. Az előkészületekben és a jelenléti munkában huszonöt önkéntes teljes odaadással szolgálta a győri lakosság egészségtudatát.

Hálásan gondolunk a közös munka örömeire és vendégeink visszajelzéseire, amelyekben köszönetüket fejezték ki. Legfiatalabb önkéntesünk, a kilencéves Alexa fiatalságával és a munkához való hozzáállásával bearanyozta a csapat lelkületét. Már az egészségnapon meghirdettük azt a négyrészes tavaszi előadás-sorozatunkat, amelyet a Generációk Házában tartottunk meg. A rendezvények résztvevői közül idei egészségtornusainkra is többen jelentkeztek.

Veszprémben április 13-án, az Eötvös Károly Megyei Könyvtárban rendeztük meg az egészségnapot. A helyi testvérek lelkes közreműködésével szolgáltuk a hozzánk érkező vendégeket.

Molnár Jutka

Dániai utunk

2025 szeptemberének elején az Alpokalja Életmódközpont munkatársai közül hárman Dániába utaztunk. Látogatásunk fő célja volt, hogy felkeressük a Koppenhága belvárosában található Qure Fysioterapi rendelőt, ahol svéd származású hittestvérünk, Per Arild Struksnes fizioterapeuta a mozgásszervi megbetegedések gyógyítása területén végzi munkáját.

A munkatársi, testvéri kapcsolatok ápolása fontos számunkra, és amint csak időnk engedi,

lehetőséget és teret adunk annak, hogy élményekkel teli és szakmai tudásunkat fejlesztő órákat tölthessünk együtt.

Perrel júliusi turnusunkon ismerkedhettünk meg. Testvérünk a Dániában megrendezett egészségtek főmunkatársa, akit 2025 nyarán meghívtunk a büki turnusunkra. Per elfogadta az invitálást, szaktudásával sokat segített a büki életmódtornus masszöreinek.

Koppenhágában Pert kis csapatunkkal meglátogattuk munkája közben is. Körbevezetett bennünket a rendelőn, aminek a várótermét az általa készített fotók díszítik. Láthattuk munkaeszközeit és azt a letisztult, mégis megnyerő és nyugalmas teret, ahol a betegeket fogadják a kezelésekre. Számomra nagyon szemléletesen tükrözte a falak színe, a természetfotók, a kivetítőn látható kisvideók és a zenei aláfestés azt a kép-hang-fény összességet, ami Isten hozzánk való jó-ságából gazdagítja az életet. Ugyanitt heti rendszerességgel, meghatározott időben Biblia-órák zajlanak, illetve lelki dolgokról online stúdiófelvételek készülnek.

Alapítványunk egyik célkitűzése, hogy majdan egy akkreditált szakot hozhassunk létre az egészségügy terén, ahol a fiataljaink jó szakemberekké válhatnak, és így szolgálhatnak a gyógyítás munkájában. Ehhez biztatásra és bátorításra is szükség van. Dánia egy olyan ország, ahol intézményi szinten sok-sok éven keresztül egy nagyon szép, szanatóriumként is működő épületegyüttesben tanulhattak a fiatalok, és évtizedeken keresztül messze híres és keresett szakemberekké válhattak az északi államokban.

Per ígéretet adott nekünk arra, hogy szakmai tudásával segíti majd munkánkat. Ígéretéhez híven tavaly ősszel alapítványunk egyik fiatal és lelkes masszöre két hetet tölthetett nála Dániában szakmai továbbképzésen.

Hálásan gondolunk vissza a Qure-ban töltött napokra, és várjuk vissza Pert a nyári turnusunkra is!

Molnár Jutka

„Az Úr csodásan működik...”

A debreceni egészségdélután és az előkészítő munkálatok tapasztalatai

Az egészségdélutánt Debrecenben április 23-án az Eleki Életmódközpont munkatársainak közreműködésével rendeztük meg. A program az intézmény bemutatásával kezdődött, ezt Somogyi Lehel tartotta, majd több érdekes előadás színesítette a rendezvényt: A vendégek hallhattak a kék zónákban élők életviteléről, az egészséget megőrző testmozgásról, melyről Havril Zsuzsa gyógytornász beszélt, valamint az emésztőrendszer betegségeiről és azok természetes gyógymódjairól, ezekről dr. Wynn Horsley szólt. Az előadások között Vajda Zita saját készítésű, minőségi alapanyagokból készült natúrkozmetikumait mutatta be, Somogyi-Balogh Magdolna pedig egészséges ételekből tartott bemutatót, ezeket a jelenlévők természetesen meg is kóstolhatták.

Pásztor Judit doktornő és Horsley doktor orvosi tanácsadással állt a vendégek rendelkezésére. A program egész ideje alatt a központ munkatársai – Urbánné Györgyi, Urbán Gyula, Madarász Ágnes, Putz Miklós, Laurenczi Zoltán – szorgosan végezték a vendégek egészségügyi állapotfelmérését, a masszírozást, és persze próbáltak kapcsolatba kerülni, beszélgetni, akivel csak lehetett. A helyszínen egészségügyi és lelki témájú könyveket is lehetett vásárolni, erről Pechnyik László testvérünk gondoskodott. Istenünknek hála, szép számban jöttek vendégek, a délután végére a terem megtelt, és szemlátomást érdeklődően fogadták a változatos programot.

Az esemény előkészítésében szórólapozással tevékenyen közreműködtek a debreceni testvérek is. Egy ilyen alkalommal Elekről Pechnyik László testvéremmel indultunk útnak, és csatlakozott hozzánk debreceni, keresztségre készülő testvérünk, István is. Amikor a város szélén találkoztunk, úgy döntöttünk, hogy különválunk. Én Ist-

vánnal indultam el, s megcéloztuk a város könyvtárait, az egyetemet és még néhány intézményt. A legtöbb helyen, hála Urunknak, nyitott ajtókra találtunk, szívesen fogadták a szórólapokat, a plakátokat. Hálát adtunk érte, hiszen azért imádkoztunk, hogy az Úr vezessen minket, és készítse el előttünk az utat. Nem is csalódtunk, megtapasztaltuk az ígéret teljesedését: „*Én megyek előtted, és az egyenelleneket megegyenesítem, az ércajtókat összetöröm, és leütöm a vaszárakat.*” (Ésa 45,2)

A megyei könyvtárat elhagyva a debreceni pláza előtt mentünk el, és emlékeztem arra, hogy ettől nem messze van egy biobolt, ahová régebben jártam. Éppen a közelében volt az a hely, ahol István megrendelte a többi szórólapot, ezért úgy döntöttünk, hogy leparkolunk a közeli utcában. Eredetileg Lacihoz indultunk volna, de ez a készítés megállította minket. Mint utólag kiderült, nem véletlenül. Bár a bioboltot már nem találtuk meg azon a helyen, az Úr mást készített el számunkra. Amire nagyon sokszor rácsodálkozom, az a csodálatos szervezés, ahogyan Isten összehoz embereket, és persze az időzítés, amely mindig tökéletes. „*Minden te utaidban megismered őt, akkor ő igazgatja útjaidat.*” (Péld 3,6)

Elindultunk fölfelé egy kisebb utcában, és megláttunk egy kis mézes kuckót, ahová az utcát végigjárva be is mentünk. Míg én az eladóhölgygel beszélgettem, István az ottani vásárlóval váltott néhány szót. Mindketten kaptak szórólapot, meghívtuk őket a tervezett programra, majd elindultunk. Ezt követően szeretnénk volna felvenni a megrendelt szórólapokat, de mivel még nem készültek el, kint kellett várunk néhány percet.

Meglepetésünkre az a hölgy, akivel a bioboltban találkoztunk, utánunk jött, és egy igen hosszú beszélgetés indult el közöttünk. Ő elmesélte, hogy

a családjában problémát jelent a sérelmek elengedése, a megbocsátásra való képtelenség mérgezi az egyik családtagja életét. Ez jó vezérfonal volt, amely mentén tovább tudtunk haladni, megosztani egymással tapasztalatainkat, és bizonyoságot tenni arról, hogy ami emberileg lehetetlen, az Úrral lehetségessé válik.

Ez a hölgy több álmát is elmesélte, amelyek tényleg nagyon érdekesek voltak. Egyik álmában például elmondása szerint tudta, hogy Jézus van

vele, és egy szigeten jártak, ahol Jézus sorra döntötte le az ott lévő szobrokat. Egy másik álmában egy nagy tengerben úszott, és Jézust kereste, amikor egy hatalmas kősziklát pillantott meg. Arra jutottunk a beszélgetés során, hogy mindezek az álmok nem voltak véletlenek, és az sem, hogy így megmaradt ez az emlékezetében, hiszen az Úr több módon szól hozzánk, akár ilyen formában is. Ő keres minket, és tudja, mi van a szívünkben, ki az, aki vágyik a közelségére, a Vele való kapcsolatra. Örömmel váltunk el a hölgytől, arra a megállapításra jutva, hogy ez a találkozás sem volt véletlen, egy előkészített helyzet volt. Mint utólag hallottam, ő végül el is jött az egyik szombat délutáni bibliai előadásra.

Ezen a napon történt az is, hogy amikor már Istvántól elváltunk, mi még továbbmentünk néhány helyre. A bátyámat meglátogatva eszembe jutott az egyik velünk szemben lakó szomszédunk. Vele korábban, amikor még Debrecenben éltem, mindig csak futólag találkoztam, és csak a köszönésig jutottunk, azonban néhány hónapja volt egy alkalom, amikor elkezdtünk beszélgetni, és igen

közvetlen kapcsolat alakult ki közöttünk. Azóta telefonon beszélünk időnként, s most is késztetést éreztem, hogy hívjam fel őt. Meglepetésünkre éppen akkor érkezett haza, így személyesen is tudtunk újra találkozni. Ismét az Úr nagyszerű időzítésére csodálkoztunk rá. Nagy öröm volt számunkra ez a találkozás, persze őt is meginvitáltuk a programjainkra. Laci felajánlotta neki, hogy nézze meg a könyveinket az autóban. Szilvi élt is a lehetőséggel, hiszen ő is hívó, Biblia-olvasó. Az első két ajánlott könyv célba is talált: az *Isten küldött egy embert* és *A gyógyító megbocsátás*.

A következő héten újra elindultunk Debrecenbe, s most főleg az iskolákat és a boltokat céloztuk meg. A legtöbb helyen ekkor is pozitív fogadtatásra találtunk. Nagy örömmre abba a középiskolába is el tudtunk menni, ahol én tanultam, de eljutottunk több olyan intézménybe is, amelyekben még sohasem jártam. Ilyen volt például a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakgimnázium, ahol szintén ki tudtuk tenni a plakátunkat. Nagy meglepetésünkre örömmel láttuk, hogy egy tanárnő diákjaival együtt el is jött a csütörtöki egészségnapra.

Mivel egy elhúzódó felső légúti betegséggel küzdök több hónapja, szükséges volt közbeiktatnom egy száraz sóterápiás kezelést. Három időpont közül választhattam, amelyekből kettő üres volt, ekkor egyedül lettem volna, az egyik időpontban viszont már volt egy másik foglалás, így én ez utóbbit választottam. Gondoltam, hogy ez is egy előkészített helyzet lehet, amelyet az Úr már jó előre látott. Így is volt, a kezelésben részesülő társammal egy igazán tartalmas, mindkettőnk számára áldott beszélgetés alakult ki. Megállapítottuk, hogy mindketten fontos információkat kaptunk egymástól, és nem véletlenül találkoztunk. A hasonló egészségügyi probléma közel hozott minket egymáshoz – az egészségügyi témák mellett szóba került többek között az Eleki Életmódközpont, a Sola Scriptura főiskola, az egészségügyi és bibliai előadások Debrecenben, amelyekre természetesen ő is kapott meghívót.

Utunk során később éppen azon az utcán mentünk keresztül, ahol középiskolás koromban laktam. Az Úr eszembe juttatta a szomszéd Éva nénit, gondoltam, hátha tud minket fogadni néhány percre, így becsöngettünk hozzá. Nagy örömmre éppen otthon volt, be is hívott magához, őt is meg tudtuk hívni az egészségügyi alkalomra, illetve a szombati bibliai előadásokra is. Mindketten nagyon örültünk és hálásak voltunk azért, hogy újra láthattuk egymást.

A nap végén úgy döntöttünk, hogy a maradék szórólapot a Fórum bevásárlóközpont boltjaiban szórjuk szét. Különváltunk, hogy hatékonyabbak legyünk és gyorsabban haladjunk. Amikor már majdnem végigértünk, azt a gondolatot kaptam, hogy tartsak meg még néhány szórólapot, hátha kint még szükség lesz rá. Emlékeztem, hogy kívül is van egy nagyobb biobolt, így oda is elmentünk. Mire odaértünk, már zárt ajtókat találtunk, éppen zárásra értünk oda. A két eladóhölgy azonban még ott állt a pénztárnál, így intettünk nekik, hogy jöjjenek közelebb. Mutattuk a meghívókat a programról, és nagyon megörültek neki. Elmondásuk szerint többen érdeklődtek már náluk hasonló program iránt. El is fogadták a maradék meghívót, és azt mondták, tovább fogják küldeni azokat a többi boltjukba is.

A csütörtöki egészségnapon jó volt találkozni olyanokkal, akik ezek által a meghívók által jutottak el az alkalomra. Külön öröm, hogy köztük olyan is volt, aki nemcsak erre a napra, hanem a szombati bibliai előadásra is eljött.

A tartalmas, mozgalmas nap végén, hazafelé induláskor újra hálát adtunk, hogy az egész nap során lépten-nyomon az Úr csodálatos vezetését, tökéletes időzítését tapasztalhattuk meg: „Az, aki a csillagokat rendre felsorakoztatja az égen, akinek szava parancsol a mélység hullámainak, ugyanaz a végtelen Teremtő mozdul meg népe érdekében, ha hittel kéri Őt.” (Ellen G. White: *Felettebb tiszta a te beszéded.*)

Miszti Katalin

ISTEN CSODÁLATOS VÁLASZA

Ez a tapasztalatom azzal a ténnyel indul, hogy az egyetem elvégzése után rám maradt a diákhitel, ami majd 2,5 millió forintra emelkedett. Imádkoztam már egy ideje érte, hogy hogyan tudnám kifizetni, mert zavart, hogy ilyen tartozással indulok az életbe. Közben végeztem az eleki vendégházban a munkám, ami épp akkor volt indulóban.

Egyik nap kaptam egy telefonhívást Ausztriából (korábban már voltam kint két évet), hogy keresnek egy idős bácsi mellé egy ápolót, nem tudnám-e elvállalni. A bácsi adventista lelkész volt, a családja otthon szerette volna megoldani az ápolását, gondozását. Mivel a vendégházi munkálkodásunk még csak akkor kezdődött el, hirtelen csak annyit mondtam, gondolkodási időt kérek. Várni akartam Isten válaszára, hogy Tőle van-e ez a dolgot, hisz a munkánk itt, Eleken csak most indul. Menjek vagy maradjak, ezen dilemmáztam.

Kimentem egyik délután az erdőbe, hogy magam legyek, és tanácsot kérjek Istentől. Meleg nyári nap volt. Úgy imádkoztam, hogy mivel Isten a világmindenség Ura, és hatalmában áll nekem válaszolni, nem tágitok addig, míg választ nem kapok. Elég sokáig beszélgettem ott, kint Istennel, elmondtam Neki mindent, ami a szívemen volt. Az ígéreteit is felidéztem magamban, hogy kiáltunk hozzá a nyomorúság idején, és hogy minden gondunkat Őrá vessük. Még sok más Ige is eszembe jutott, s ott álltam szilárd elhatározásban, hogy nekem erre választ kell kapnom, mert nem tudom, mit tegyek: a Mindenható Isten viszont tud nekem választ adni!

Kezdett szürkülni, és nagy csönd volt. Nem jött a válasz, csak a néma csend vett körül. Egyre sötétebb lett, és én elindultam haza. Ahogy hazahértem, belépve a szobámba az láttam, hogy nyitva van a gázkonvektor ajtaja. Mivel nyár volt, nem értettem, miért is van nyitva az ajtó. Azzal a mozdulattal, ahogy beléptem, belendítettem, és azon

pillanatban hallottam a kérdést végigsuhanni a lelkemben, a gondolataimban, ami megszólított: „Ha Isten kinyit egy ajtót, te miért akarod bezárni?” Így ott álltam szobám bejáratánál, és megértettem, hogy mennem kell. Máshogy jött a válasz, mint vártam, de jött. Hisz ezért imádkoztam, hogy legyen megoldás a tartozás kifizetésére!

Elfogadtam a meghívást az osztrák családhoz, és 2012 szeptemberében elkezdtem az Istentől kapott munkámat. Nagyon kedves, szerető és istenfélő családba kerültem, és a munkám anyagi vonzata mellett nagyon sok lelki támogatást, odafigyelést is kaptam sokak részéről. Ami nekem meglepő volt, hogy akkor még nem volt ápolói végzettségem, soha nem gondoztam senkit, és mégis egy ilyen munkára hív el Isten, amit nem tanultam. Nagyon jól éreztem magam a feladatomban, éreztem a Gondviselés keze nyomát. Mindig lett a fennmaradó időmben munkám ott, a környékbeli családoknál (mert kéthetes váltásban dolgoztunk), és közben a bácsi felesége is ápolásra szorult, így maradtam tovább a bácsi halála után is a családnál.

Négy év telt el így, az osztrák családok, Elek és a családom közti ingázással, míg egyik nap arra lettem figyelmes, hogy nem tudom rendesen a fejem emelni. Gyenge a nyakamban az izom. Pont salátát akartam vetni a fóliába, amikor ezt észrevettem. Amikor elmentem futni, nem bírta a tudóm, s úgy lihegtem, mintha asztmás lennék. Ehhez hozzátársult még egy kettős látás is. Aztán meg nyelni nem tudtam, a nyelőizmaim meggyengültek. Ezután egy éven át jártam Ausztriában orvostól orvosig, míg meglett a diagnózisom: Myasthenia gravis. „Gyógyíthatatlan” – mondta az orvos.

Döbbsen álltam ott. Hiszen Isten hozott erre a helyre, és most ebbe a helyzetbe jutottam? Elmentem többször sétálni az erdőbe, és imádkoztam. Az ötödik évbe léptünk, mióta eljöttem ott-

honról. Annyira beékelődtem a családba-családokba, szinte már második otthonom lett Ausztria. Megbecsültek, ki is fejezték folyamatosan, jó volt a keresetem is. Kifizettem a diákhitelt, nehezen akartam ebből a helyzetből továbblépni. Azt hozzá kell még mindehhez tenni, hogy elég sokat éreztem magam azokban az időkben már magányosnak. Emiatt depresszió is fel-fellépett nálam, ami bántott. Eszembe jutott, hogy arra kértem Istent, ha eljövök otthonról, majd vigyen Ő vissza, ha eljön az ideje. Mivel most beteg lettem, Istennél kerestem a gyógyulást. Kutattam a betegségem okát, de még inkább a gyógyulás útját. Tudtam, lelkem minden zegzugát rendeznem kell Istennel, nem várhatok gyógyulást, ha a magam részét ebben nem teszem meg.

Az Úr az egyik esti áhítat alkalmával világossá tette számomra, hogy az ellenkező irányba futok, amint Jónás is tette. Zokogás volt erre a reakcióm a lelkemben, de egy felszabadító sírás követte ezt, amikor rájöttem, hogy mi Isten akarata: le kell tennem a munkát Ausztriában, és vissza kell mennem Elekre. Tovább már nem szükséges arra tekintenem, hogy megbecsülnek, jól keresek, sze-

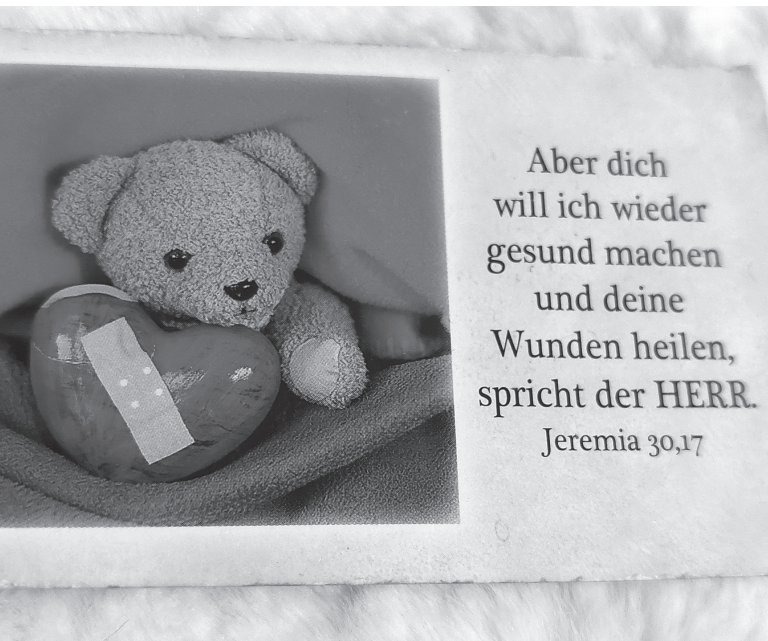
retnek, hogy én is szeretek itt lenni, hogy a hely a második otthonommá lett. S arra sem, hogy szeretem a nyelvet is gyakorolni, szeretek itt kórusba járni. Döntöttem: mindezek már nem tarthatnak itt.

Kimentem sétálni, és séta közben egy kérdés szakadt fel belőlem az ég felé nézve: Uram, a sebeim! Ki fogja meggyógyítani a sebeimet? Mert a tüneteim továbbra is megmaradtak, sőt tizenhárom kilót fogytam is, mert nehezen tudtam nyelni. Nem értem messzire a sétámban, amikor egy nagy fához érve, a földre tekintve megláttam magam előtt a nedves aszfalton egy darab papírt. Felvettem, és elolvastam, ami rajta állt. Egy ige-hely volt ráírva német nyelven. Feltört megint bennem a zokogás, mert ez az Ige válasz volt az imént feltett kérdéseimre, hogy „a sebeim, Uram, a sebeim..., ki fogja meggyógyítani?” Magyarul így olvasható ez az Ige a Bibliában: „Mert orvosságot adok neked, és kigyógyítalak a te sérüléseidből, azt mondja az Úr.” (Jer 30,17/a) A németben szó szerint a „seb” szó szerepel itt. Ami még megérintett, az volt, hogy nemcsak az Ige volt aranyalma ezüsttálcán, vagyis telitalálat, hanem annak a képi kifejezése is. A képen egy maci, a maci kezében egy szív, és a szíven egy sebtapasz.

Majd ötévnyi szolgálat után otthagytam Ausztriát, sok tapasztalattal, áldással, nyelvtudással, célom elérésével, miszerint a tartozás elrendezve, és szavakba nem foglalható lelki javakkal, amit a Gondviselő kezében megéltem. Betegen visszaálltam dolgozni Eleken, és az az elhatározás élt bennem, hogy teszem, amit tudok. Végeztem, amire erőm volt. Közben itthon orvosi kezelést kaptam, néhány hónapnyi szteroidkezelést, de utána már semmit nem szedtem. Egy év is eltelt (2018-at írtunk), mikor azt vettem észre, hogy már nincsenek tüneteim. Semmi. Minden izmom, ami gyenge volt, megerősödött.

Köszönet és hála a Teremtőnek a megélt tapasztalatokért, a bajban jelenléteért, és hogy kivetett a nehézségekből!

Tóthné Vereczki Anita

A biztonságos otthont kereső FECSKE

Kedves Gyerekek! Biztosan sok fecskéfészket láttatok már. A fecskék általában jellegzetes fészükkel együtt jutnak az eszünkbe. Tudtátok, hogy a fecskék az otthon és a biztonság jelképei? A Teremtő bölcsességét hirdetik, aki beléjük helyezte a biztonságos otthon kialakításának és az ahhoz való ragaszkodásnak a képességét. Életmódjuk sok tanulságot hordozhat számotokra is.

A 84. zsoltárban arról olvasunk, hogy a Teremtő védelmére bízzák magukat, így teljes nyugalomban, kitartóan vonulnak hosszú útjukon mindaddig, amíg otthonukba nem érkeznek: „A veréb is talál házat, és a fecske is fészket magának, ahová fiait helyezze..., én Királyom és én Istenem!” Több ezer kilométeres távolságot is megtesznek, hogy elérjék otthonukat, mert ragaszkodnak biztonságos, jól bevált helyükhöz. Miután nyár végén, kora ősszel melegebb tájakra repülnek, hogyan találnak vissza tavasszal ezek a kedves vándormadarak? Többféleképpen tájékozódnak:

- A Föld mágneses tere a „belső iránytűjük”. Érzékelik ezt a mágneses mezőt, ami által meg tudják állapítani, merre van észak és dél. Ugyanakkor ez abban is a segítségükre van, hogy a nagy távolságokon át tartsák a jó irányt.

- A Nap állása is a megfelelő irányban tartja őket: Napközben a Nap helyzetéhez igazodnak. Figyelik, hol kel fel, és hol nyugszik le.

- A csillagok éjszakai tájékozódásukat segítik.

- A csillagképek és az égbolt mintázata szintén utat mutat nekik.

- A tájékozódási pontok is, a korábbi útvonalakra való emlékezés is ezt a célt szolgálják. Amikor a célhoz már közelebb érnek, felismerik a folyókat, hegyeket, településeket.

- Mivel vándorlásuk során csapatokban mozognak, az idősebb madarak tapasztalatai is sokat jelentenek számukra.

Ahhoz, hogy megérkezzenek otthonukhoz, kitartásra, céltudatosságra, pontosságra, nagy figyelemre van szükségük. Gyerekek és felnőttek! Érdeemes kitartóan és hűségesen keresnünk Istent, aki otthont biztosít számunkra! Ő azt ígérte: „Elmegyek, hogy helyet készítek néktek.” (Jn 14,2/b)

A hosszú út során a kitartás nagy jelentőségű, életmentő lehet számukra, hogy akkor se adják fel, ha elfáradnak. A céltudatosságra és a pontosságra is nagy szükségük van, hogy célba érjenek. A fecskék repülése olyan, mint a kirepített nyílvevesszőé, és mintha a testfelépítésük is ezt szolgálná. A karcsú, hosszúkás, elöl keskeny, hátul elvékonyodó testalkat csökkenti a légellenállást, így gyorsan és hatékonyan tudnak repülni. A szárnyaik keskenyek és íveltek, kifejezetten gyors és irányított repülésre alkalmasak. Lehetővé teszi a hirtelen irányváltást, a nagy sebességet és a hosszú távú repülést. A jellegzetes, V alakú fark stabilizálja őket, és segít nekik a kanyarodásban,

a manőverezésben. Olyanok, mint a precíz irányítóeszközök a levegőben. Erős mellizomzatuk és könnyű csontozatuk egyszerre ad erőt és gyorsaságot számukra.

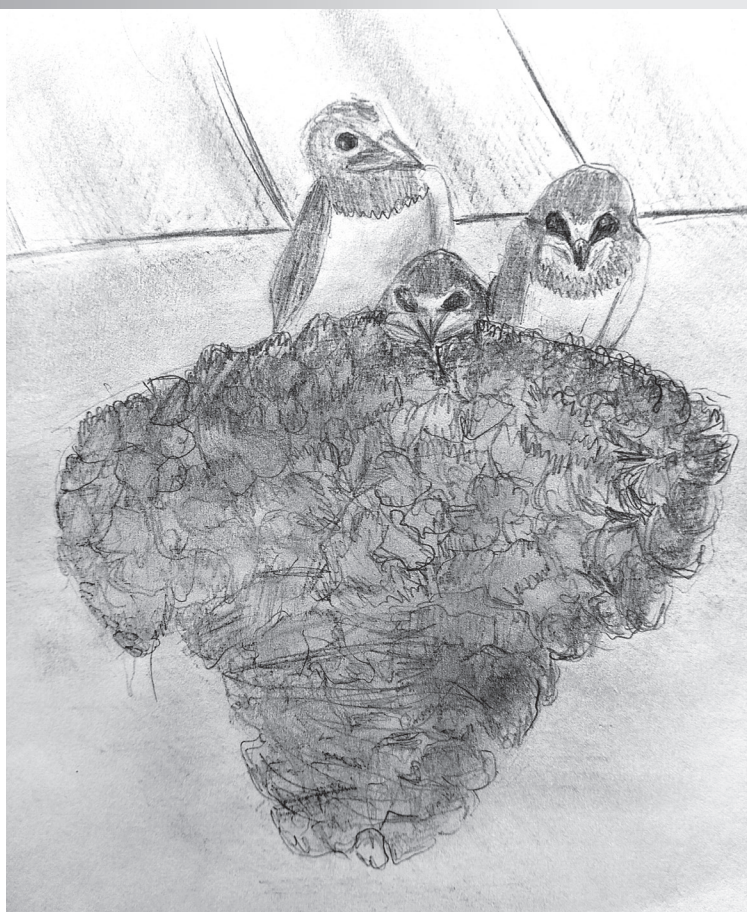
Ilyen biztos vezetést ígért a Teremtő nekünk is, ha kérjük. Biztos tájékozódási pontokat adott Igéjében, a Bibliában, hogy ne tévedjünk el! Ahogy a fecskék kitartva, céltudatosan haladva hazatalálnak, úgy kitartással és bizalommal a gyerekek és a felnőttek is békét és védett otthont találhatnak Istenben. Az Ő jelenléte adja az otthonunk biztonságát.

A fecskék, amikor nyár végén elindulnak hosszú útjukra, nem látnak előre mindent, de bizalommal haladnak céljuk felé, és megtalálják helyüket. Mi is igyekszünk ilyen bizalommal hagyatkozni Teremtőnk vezetésére és védelmére? A fáradtságot is vállaljuk a jó, a nemes cél érdekében?

A fecskék mindig olyan helyet keresnek, ahol biztonságban fészkelhetnek. Gondosan választják meg a helyüket, ahol felnevelhetik fiókáikat. Védett, magas, nehezen elérhető helyekre építik fészkeiket. Emberközeli, mégis nyugodt helyet keresnek, mert ott kevesebb a ragadozó madár, a fedett helyek (pl. eresz, istálló) pedig védik őket az esőtől. A legtöbb ember nem bántja őket, de ha mégis, akkor azt a helyet elkerülik. Ahol sikeresen költöttek, oda visszatérnek.

Egy évben akár kétszer is költöhetnek. Összetartó szülők, a tojó és a hím felváltva melegítik a tojásokat. Hűségesen gondoskodnak fiókáikról, akik így semmiben nem szenvednek hiányt. Jelenlétükkel a legnagyobb biztonságot adják számukra, és ezzel a gondoskodással megalapozzák az ő bizalmukat is.

Istennél van az igazi otthon és védelem fizikai és lelki értelemben is. Az Ő jelenléte békességet és biztonságot ad. Nemcsak a fészkek teszik otthonná a helyet, hanem a szeretet és nyugalom is, ami körülveszi azt. Nem csupán a házuk jelenti az otthonunkat, hanem az a légkör is, ami ott körülvesz bennünket. Hol van az igazi otthonod?

Ott, ahol a szíved megnyugszik, és ahol Isten vigyáz rád!

Mit tanít számunkra ez a zsoltárige?

Isten jelenlétében biztonság, igazi otthon és öröm vár. A Tőle nyert kitartás, céltudatosság, hűség, ragaszkodás által fenntarthatjuk ezt a kapcsolatot és közelséget, így jelenlétében lehetünk.

Ha a fecskékbe Ő ilyen képességeket ültetett, hogy biztonságra és otthonra találjanak, bennünket, embereket mennyivel több dologgal áldott meg, ami lehetővé teszi, hogy igazi otthonra találjunk Nála! Mi bármelyik földi teremtményénél értékesebbek vagyunk: „Nézzétek az égi madarakat... Nem vagytok-e ti sokkal értékesebbek náluk?” (Mt 6,26)

Itt, a földön vándorok vagyunk. Ha azonban bízunk Benne, Ő olyan maradandó, szeretetteljes otthont ígér nekünk, ahol folyamatosan jelenlétében lehetünk.

Nagy-Kasza Mária

Emlékezés Egerváriné „Julcsi”-ra

Sokan így neveztük őt: Julcsi (a gyülekezetben így szólítottuk) vagy Julika. 1950. február 9-én született Borotán, Marancsik Julianna néven, paraszti család gyermekeként. Szülei Marancsik János és Csík Mária voltak.

Gyermekkorát egy antallaposi tanyán töltötte, szintén ide járt tanyasi iskolába. Később egy Felsőszentiván nevű falu közelébe, Cserepesre költözött a család, ahol befejezte tanulmányait, majd beköltöztek a faluba. Itt szüleivel együtt a helyi termelészövetkezetnél dolgozott. Tizennyolc évesen a bajai Finomposztó Vállalatnál helyezkedett el szövónóként. Később megismerkedett Vinek Józseffel, akivel hamarosan (1969. november 15-én) házasságot is kötött. A házasságukból egy lány, majd egy fiúgyermek született, Gabi és Józsi. Gyermekai felcseperedése után visszament dolgozni a felsőszentiváni termelészövetkezet állattenyésztési részlegéhez, majd Csávolyon, a bútorkészítő kft.-nél dolgozott. Férjétől 1987-ben vált el, azután gyermekeivel Csávolyra költözött.

A sokéves kemény munkától egészsége romlani kezdett, ennek következtében leszálalékolták. Csökkent munkaképességüként is dolgozott patikákban, kórházban takarítóként, illetve rehabilitációs foglalkoztató üzemekben. Gyermekei időközben felnőttek, megházasodtak, hat unokája, két dédunokája született. Második, rövid ideig tartó házassága Egervári Tivadarral kötött.

A Biblia tanítását egy bajai adventista asszony, Kellner Emilné Erzsike néni révén ismerte meg, aki hanganyagokat és irodalmat adott neki, és beszélgetéseik révén Julcsi lassanként elindult a hit útján. A két asszony egymás szomszédságában, tanyán lakott. Erzsike néni megtérése is figyelemre méltó, ugyanis ő azért tanult meg írni és olvasni, hogy tanulmányozhassa a Szentírást, amiről addig csak szóban hallott.

Julcsi egy súlyos betegségéből (tüdőembólia) felgyógyulva fordult egyre inkább a hit felé, Erzsike néni segítségével. Keresztségi felkészítője

Bálint György lelkész volt. 2001. január 1-jén keresztelkedett meg, és az akkori bajai „kerakos” gyülekezet tagja lett. 2015-ben, amikor a gyülekezet kettészakadt, a frissen, szórványcsoportból alakuló bátaszéki gyülekezet tagjaként folytatta, ahová szorgalmasan eljárt, amíg csak az egészsége engedte. Kapcsolattartó diakónusként és úrvacsorai diakónusként szolgált a gyülekezetben, aktívan részt vett az imaórákon is. Nagyon szeretett igehelyeket és igemagyarázatokat felolvasni. Mindenkiel szoros kapcsolatot igyekezett tartani, segítőkész, tetterre kész emberként ismertük meg. Az idős, rászoruló emberek segítségét is a szíven viselte. Egy testvérnőt, aki súlyos, végstádiumú beteg volt, hetekig ápolt. Családjáról is példás módon gondoskodott. Fruzsi nevű általános iskolás unokáját rendszeresen elvitte magával a gyülekezetbe, tanította. A kislány hosszú ideig nagy érdeklődéssel olvasta a szombatiskolai tanulmányt, sőt hozzá is szólt az átvétele során, gyakran szavalt is az istentiszteleteken.

Az utóbbi években Julcsi egészsége erősen megromlott. Ízületi problémákkal küszködött, majd elhatalmasodott rajta a szívbetegség és az érszűkület. 2025 tavaszán nyaki érműtéten esett át a szegedi klinikán, amelynek következtében újra kellett éleszteni, mert leállt a szíve. Ugyancsak tavaly, decemberben sikeres szívkatéterezést végeztek el rajta, szintén Szegeden, előkészítendő a következő nyaki érműtétet, ami most a másik oldalát érintette. Legyengült szervezete viszont nem tudta már elhordozni azt a nagy megerőltetést, amit ez a beavatkozás – a második nyaki érműtét – jelentett, és a beavatkozást követően, körülbelül háromnegyed órával később elhunyt. Temetésére hetekkel később került sor, amelyen közösségünk részéről többen is jelen voltunk. A szertartás befejező részében Geiger Miklós testvérünk tartott egy szívhez szóló igehirdetést.

Jó arra gondolni, hogy a műtétje előtti napokban Julcsi egy hittestvérünknek azt mondta, szeretne ugyan még élni, de elfogadja a Jóisten döntését akkor is, ha nem így alakulna. Nagyon vágyott arra, hogy ismét eljöhessen közénk, de erre már nem kerülhetett sor. Néhányan tudtunk még beszélni vele a műtétje után, igyekezett mindenkit értesíteni az operáció kimeneteléről.

Küzdött ő is hibákkal, mint ahogyan mindannyian, de bízunk abban, hogy ezeket élete lezárulása előtt elrendezte az Úrral.

Julcsi nagy úrt hagyott maga után gyülekezetünkben, és személyesen a szívünkben is. Az ot-tani viszontlátás reményében gondolunk rá, ahol már „*halál nem lesz többé; sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak*” (Jel 21,4).

A bátaszéki gyülekezet nevében: Udvarhelyi Valéria

Egervári Tivadarné „Julcsi” emlékére

Időskori életem legválságosabb időszakában ismertem meg Egerváriné Julcsit.

Ikerunokáim koraszülöttként jöttek a világra, kis súllyal – egyikük fele akkora volt, mint a testvére. Hazaérkezésük után édesanyjuk megbetegedett. Sok éjszakai tépelődés, töprengés, fohászkodás és gondos tervezés után a babákat háromhónapos korukban magamhoz vettem. Ekkor jött segítségemre Julcsi.

Mindketten dédnagymamaim korban, hetven év fölött jártunk, már rég kikopott belőlünk a babagondozási rutin. De valahogy újraéledt! A pelenkázás, etetés, bőfízetés, fürdetés, altatás, levegőztetés olyan szinkronban ment, mintha mindig is együtt gyakoroltuk volna. Az éjszakákat úgy oldottuk meg, hogy egyik éjjel ő, a másikon én, a harmadik éjszaka pedig külső segítő volt a gyerekekkel. Julcsit nem kellett irányítani, mindent megfigyelt, alkalmazkodott, s csinálta, amit kellett. A kevés szabadidőnkben jókat beszélgettünk. Megismertem élete történetét – kemény, nehéz élete volt –, megtérését, gondolkodását. Megszereztük és becsültük egymást.

Később is tartottuk a kapcsolatot, főleg telefonon. Egy alkalommal meg is látogatott néhány napra. A kórházi tartózkodásai alatt is többször beszélgettünk, utoljára a halála napján. Elmondta, hogy ő lesz a második a műtendő sorában. Megegyeztünk, hogy amikor felébred az altatásból, felhív. Másnap tudtam meg, hogy többet már nem fog hívni... Reménykedem, hogy egy jobb világban lesz még lehetőségünk pótolni a megszakadt beszélgetéseket.

Lehoczki Éva

Kürtszó – Negyedévenkénti gyülekezeti folyóirat

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja a Bibliaiskolák Közössége
Felelős kiadó: a Keresztény Advent Közösség elnöke, valamint a Bibliaiskolák Közössége elnöke
Szerkesztőbizottság: Buda Júlia, Fodor Albert, Udvarhelyi Valéria, Vankó Zsuzsa
Elérhetőségeink: www.kerak.hu/dokumentumtar; e-mail: kurtszo@kurtszo.hu

A kiadó elérhetőségei: 1181 Budapest, Reviczky Gy. u. 46.
Tel. 06-1/267-3947, 06-20/379-6020; www.bikkiado.hu; e-mail: info@bikkiado.hu

Nemes Nagy Ágnes
TAVASZI ÉNEK

Isten, köszönöm ezt a szép napot,
Az enyhe friss földillatot,

Köszönöm ezt a csudás fényözönt,
Mely ragyogóan rámköszönt,

S bearanyozza magas, karcsú fák
Bimbót ígérő száz gallyát.

A mosolygó, szép tiszta kék eget,
Köszönöm, hogy van kikelet,

Köszönöm, hogy még szépséges a föld,
S tavaszi köntöst, újat ölt,

Minden fűszálban Reád ismerek,
Köszönöm, hogy most élhetek.